

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Studijní program: M4101 Zemědělské inženýrství

Studijní obor: Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

Katedra: Katedra krajinného managementu

Vedoucí katedry: prof. Ing. Tomáš Kvítek, CSc.

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vyhodnocení stávajícího ÚP v kontextu rozvoje venkovského prostoru

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jana Moravcová

Autor: Lenka Koprová

České Budějovice, duben 2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zemědělská fakulta
Katedra pozemkových úprav
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka KOPROVÁ**
Studijní program: **M4101 Zemědělské inženýrství**
Studijní obor: **Pozemkové úpravy a převody nemovitostí**

Název tématu: **Vyhodnocení stávajícího ÚP v kontextu rozvoje venkovského prostoru**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Výběr vhodné zájmové oblasti z hlediska územně plánovací dokumentace.
Návrh kritérií pro hodnocení přínosu územně plánovací dokumentace z hlediska rozvoje venkovského prostoru.
Vlastní analýza zájmové oblasti dle navržených kritérií.
Vyhodnocení získaných výsledků.
Návrh opatření a doporučení z hlediska zabezpečení součinnosti mezi územním.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HLADÍK, J. Pozemkové úpravy a obce. Deník veřejné správy, Zpravodaj Mze, roč. 2005, č. 2
LAMBIN, E.F., GEIST, H.J. Land-Use and Land-Cover Change. Springer Berlin, 2006. ISBN 978-3-540-32201-6
LOW, J., MÍCHAL, I.: Krajinný ráz, Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy 2003, ISBN 80-86386-27-9
MAIER, K. Územní plánování. Vyd. 2. přeprac. ČVUT Praha 2000
MARTÍNEK, M., KOZEL, J.: Architektura a plánování venkova. 1. vyd. Brno: VUT v Brně, 1993: Učební texty vysokých škol; VÚT v Brně. ISBN 80-214-0503-1
NADIN, V., BARTON, H. Územní plánování a rozvoj hospodářství a cestovního ruchu. ICLEI, 1999
SKLENIČKA, P. Základy krajinného plánování, Naděžda Skleničková, Praha 2003, ISBN 80-903206-1-9
Strategie regionálního rozvoje ČR, usnesení vlády ČR č. 682/2000
SÝKORA, J.: Územní plánování vesnic a krajiny, České vysoké učení technické v Praze, Vydavatelství ČVUT, Praha 2002, ISBN 80-01-02641-8
Časopisy: Urbanismus a územní rozvoj

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jana Moravcová
Katedra pozemkových úprav
Datum zadání diplomové práce: 16. března 2009
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 13 ④
370 05 České Budějovice

prof. Ing. Miroslav Šoch, CSc.
děkan

L.S.

doc. Ing. Tomáš Kytecký, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 16. března 2009

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou JU) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Ve Štítarech dne 26.4.2011

.....
Lenka Koprová

Poděkování

Dovoluji si poděkovat vedoucí mé diplomové práce Ing. Janě Moravcové za odborné vedení a cenné připomínky. Zároveň chci poděkovat Ing. Janu Heverovi místostarostovi obecního úřadu ve Štítarech za poskytnutí materiálů a informací týkajících se územního plánu obce a Ing. Marii Reiterové za poskytnutí materiálů a informací souvisejících s komplexní pozemkovou úpravou.

Abstract

The protection and creation of the functional, harmonic and sustainable landscape focuses on two main Instruments influencing the appearance of the landscape at most. These instruments are the territorial plans and comprehensive land consolidation. The thesis „Evaluation of the current territorial plan in the context of rural area development” deals with the issue of the co-operation of just these two instruments. Important items of both Instruments are the draft of plan of common facilities of the land consolidation and the definition of the publicly beneficial constructions and publicly beneficial measures in the draft of the territorial plan. Just under these items, the public interests for the further development of the territory are formulated. The practical part of the theoretical knowledge gained in writing this thesis and transferred to experience related to cadastral Štítary na Moravě. In the conclusion of the thesis the evaluation and summarizing of the acquired knowledge is performed and the draft of changes which will correspond better to the needs of the territory.

Key words: ground plan; rural development; evaluation

Souhrn

Ochrana a tvorba funkční, harmonické a udržitelné krajiny se zaměřuje na dva hlavní nástroje, které ovlivňují vzhled krajiny nejvíce. Těmito nástroji jsou územní plány a komplexní pozemkové úpravy. Diplomová práce „Vyhodnocení stávajícího územního plánu v kontextu rozvoje venkovského prostoru“ se zabývá problematikou součinnosti právě těchto dvou nástrojů. Důležitými body obou nástrojů jsou návrh plánu společných zařízení pozemkových úprav a vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření v návrhu územního plánu. Právě těmito body jsou formulovány veřejné zájmy pro další rozvoj území. V praktické části jsou teoretické poznatky získané při psaní této diplomové práce převedeny do praxe a vztaženy na katastrální území Štítary na Moravě. V závěru diplomové práce je provedeno vyhodnocení a shrnutí získaných poznatků a návrh změn, které budou lépe odpovídat potřebám území.

Klíčová slova: územní plán, rozvoj venkova, vyhodnocení

Obsah:

1 Úvod	10
2. Literární rešerše	11
2.1 Venkovský prostor.....	11
2.1.1 Vymezení venkova.....	11
2.1.2 Vymezení venkovských regionů.....	12
2.1.3 Nástroje rozvoje venkova.....	13
2.2 Pozemkové úpravy.....	17
2.2.1 Historický vývoj pozemkových úprav.....	17
2.2.2 Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.....	18
2.3 Územní plánování.....	22
2.3.1 Historie územního plánování.....	22
2.3.2 Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.....	28
2.4 Kooperace územního plánu a pozemkových úprav.....	32
2.4.1 Krajinářská a ekostabilizující opatření.....	33
2.4.1.1 Územní systém ekologické stability.....	33
2.4.1.2 Významné krajinné prvky.....	34
2.4.2 Protierozní opatření pro ochranu zemědělského půdního fondu.....	35
2.4.3 Síť polních cest - opatření ke zpřístupnění pozemků.....	37
2.4.4 Vodohospodářská opatření.....	38
3. Cíl práce	40
4. Materiál a metodika	41
4.1 Materiál.....	41
4.1.1 Charakteristika zájmového území.....	42
4.1.1.1 Geomorfologické a geologické poměry.....	42
4.1.1.2 Klimatické poměry.....	43
4.1.1.3 Půdní poměry.....	45
4.1.1.4 Hydrologické poměry.....	46
4.1.1.5 Biota.....	47
4.1.2 Územní plán obce Štítary.....	49
4.1.3 Komplexní pozemkové úpravy - k.ú. Štítary na Moravě.....	50
4.2 Metodika.....	53
4.2.1 Územní systém ekologické stability.....	53
4.2.2 Protierozní opatření.....	54
4.2.3 Cestní síť.....	54

4.2.4 Vodohospodářská opatření.....	54
4.2.5 Návrhové opatření.....	55
5 Výsledky.....	56
5.1 Územní systém ekologické stability.....	57
5.2 Protierozní opatření.....	64
5.3 Cestní síť.....	67
5.4 Vodohospodářská opatření.....	70
5.5 Návrhové opatření.....	72
6 Závěr.....	78
7 Přehled použité literatury.....	80
8 Seznam použitých zkratk	
9 Seznam příloh	

1 Úvod

Venkovské prostředí je až na malé výjimky charakterizované kulturní krajinou a hustou sítí historických sídel a jako takové plní celou řadu nenahraditelných funkcí. Vedle bydlení včetně občanského vybavení, dopravy, inženýrských sítí, průmyslu, rekreace, patří k jeho základním funkcím především zemědělství a lesnictví.

Zemědělský a lesnický sektor se zásadním způsobem podílejí na zaměstnanosti venkovského obyvatelstva, využívají přírodní zdroje a sehrávají zásadní roli v tvorbě krajiny. Právě z tohoto důvodu roste význam venkovských oblastí nejvíce ve sféře ochrany životního prostředí, udržitelného rozvoje v kontextu výroby zemědělských produktů, výkonu krajinotvorné funkce i rozvoje dalších aktivit.

Péče o prostor katastru je v první řadě právem a povinností obce. Stále je mnoho obcí (nejen v Podyjí), které jsou natolik zaměstnány starostmi o vnitřní prostor, snahou o budování infrastruktury apod., že jim už nezbývá čas a energie k zamyšlení nad stavem nezastavěné části území. (REITEROVÁ, 2011)

Jedním z hlavních cílů obcí by tedy mělo být zlepšení stavu krajiny a zároveň snaha o její celkový rozvoj. Klíčovými faktory pro takový rozvoj území jsou územní plány a komplexní pozemkové úpravy, především tedy jejich vzájemná propojenost a návaznost.

2. Literární rešerše

2.1 Venkovský prostor

Většina z nás si asi dovede představit, co autoři, používající pojem venkov, mají na mysli. Přesto pokud budeme podrobněji studovat vymezení venkova ať již na konkrétním příkladě kdesi v Česku, nebo v obecnější rovině v Evropě, je pravděpodobné, že nedojdeme ke stejnému vymezení.

(<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>)

Dle popisných definic HRABÁNKOVÉ (1997) je venkovský prostor charakterizován jako „historicky vyvinutá, hodnotná kulturní krajina, jejíž udržování je důležitým požadavkem společnosti. Představuje prostor harmonického soužití zemědělského a nezemědělského obyvatelstva.“

Obecně se venkovem nazývají oblasti volné nezastavěné krajiny a venkovských osídlení, které lze vymezit jako určitý souhrn venkovských sídel, zemědělských a vodních ploch, lesů, ploch místních komunikací a ostatních ploch nacházejících se v tomto prostoru.

([http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/t/1F00277F80/\\$File/13-81n308a1.pdf](http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/t/1F00277F80/$File/13-81n308a1.pdf))

2.1.1 Vymezení venkova

Exaktní vymezení venkova jako jednoznačně ohraničeného prostoru není v obecné rovině (vzhledem k jeho složitosti a komplexnosti) možné. Přesná definice je nezbytná pouze v jediném případě: pro jasné vymezení příjemců dotací. Jedná se tedy o účelové vymezení pro uplatňování politiky „rozvoje venkova“. Základní podmínkou politik je totiž přesná adresná a právě jedna možnost financování určitého záměru z veřejných zdrojů, aby byla dodržena filozofie transparentnosti. (<http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/vymezeni.html>)

Účelem vymezení venkova je najít pokud možno co nejvíce odpovídající prostory jako územně souvislé regiony nebo shodou identifikačních znaků související jednotky, které můžeme nazvat venkovskými. (MAŘÍKOVÁ, 2006)

Pro vymezení venkovského prostoru se využívají především tyto přístupy:

- Velikostní kategorie obce (počet trvale bydlících obyvatel) - nejčastější hranicí je 2 000 či 3 000 obyvatel.

- Hustota zalidnění (případně počet obyvatel na zastavěnou plochu) - obvykle 100 nebo 150 obyvatel na km².
- Další způsoby vymezení venkova - charakter sídel, využití krajiny (land use), vybavenost obcí, polarizace prostoru podle stupně zapojení do národního hospodářství (dle Evropské komise), index rurality a další.
- Jiným možným přístupem je negativní vymezení venkova jako neurbanizované krajiny, jako protikladu města (ve smyslu, že venkov je to, co není město). Problémem ovšem zůstane hraniční stupeň urbanizace. (<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/vymezeni.html>)

2.1.2 Vymezení venkovských regionů

Vymezování venkova dle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) je regionalizací založenou na kritériu hustoty osídlení a podílu populace v nižších územních jednotkách, které jsou ale účelově definovány. Limitní hodnotou je hustota osídlení v obcích nižší než 150 obyvatel/ km². Takto vymezené obce již můžeme považovat za venkovské. (<http://www.garep.cz/publikace/synergie-ve-venkovskem-prostoru.pdf>)

Bližze rozlišujeme tři podkategorie: převážně venkovské oblasti, kde více než 50 % populace žije ve venkovských obcích či regionech, významně venkovské oblasti, kde žije 15–50 % obyvatel ve venkovských obcích, regionech a převážně městské oblasti, kde je méně než 15 % obyvatelstva ve venkovských obcích, regionech. (SVOBODOVÁ, 2009)

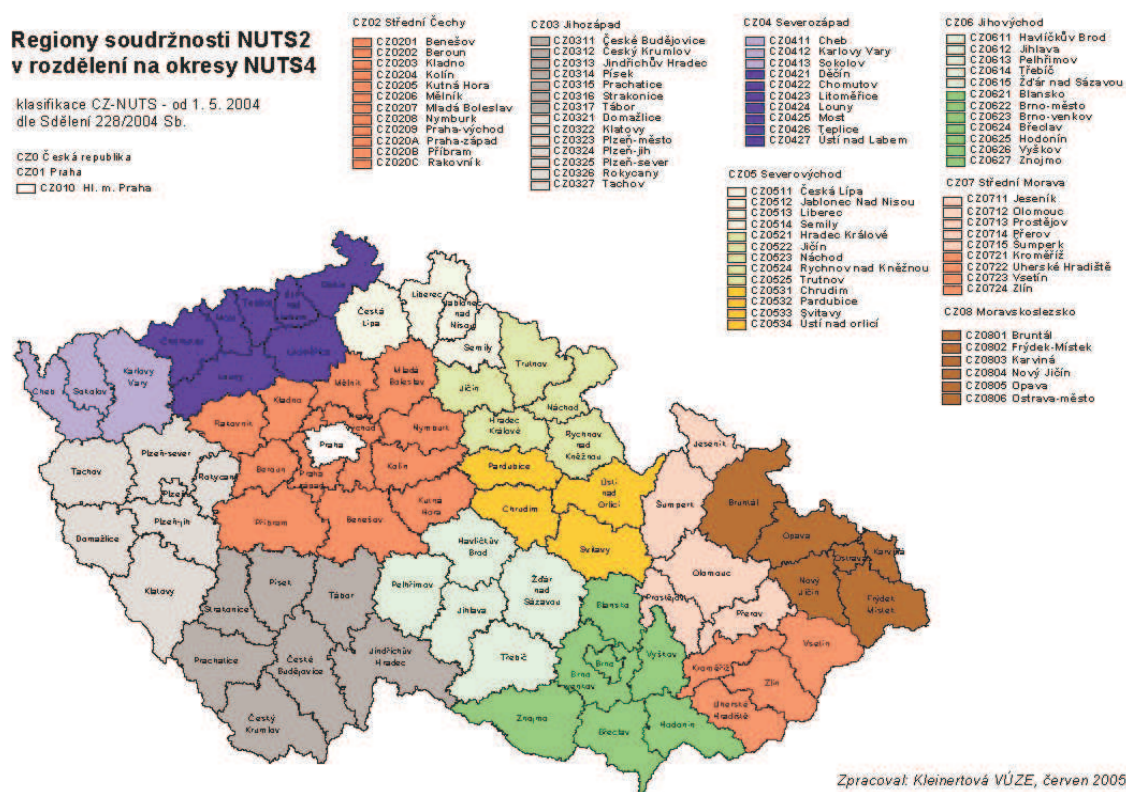
Administrativně se Česká republika člení na 14 samosprávných krajů (na úrovni NUTS 3) (http://eagri.cz/public/eagri/file/26864/PRV_zmny_listopad2008.pdf)

Vymezování venkova dle Eurostatu je založeno na hustotě obyvatel podobně jako definice OECD a rozlišuje: hustě zalidněné oblasti (hustota obyvatel > 500 obyvatel/km², populace > 50 000 obyvatel), středně zalidněné oblasti (hustota > 100 obyvatel/km², populace > 50 000 obyvatel) a řídké osídlené oblasti (ostatní regiony, obce...). (SVOBODOVÁ, 2009)

Vymezení venkova v ČR není v tomto kontextu jasně dáno a existuje souběžně několik členění. Program rozvoje venkova ČR na období 2007– 2013 vymezuje

venkovské oblasti dle definice OECD a dále pracuje s rozlišením venkovského prostoru ČR na příměstský, mezilehlý a odlehlý. Český statistický úřad vymezuje venkov v osmi variantách dle krajů ČR (úroveň NUTS 2), přičemž kombinuje různou velikost obcí, s různou hustotou zalidnění a statut obce (obr. 1). (<http://www.garep.cz/publikace/synergie-ve-venkovskem-prostoru.pdf>)

V České Republice je obecně za venkovskou považována obec, jejíž počet obyvatel je menší než 2 000. Venkovský prostor na základě této definice zaujímá 73,6 % rozlohy ČR, 89,8 % obcí a 26,3 % obyvatel.

Obr. 1: Regiony soudržnosti NUTS 2 v rozdělení na okresy NUTS 4 (Pramen: eAGRI - Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013)

2.1.3 Nástroje rozvoje venkova

Nástroje rozvoje můžeme v obecné rovině označit jako pomůcky k výkonu, podpoře nějaké činnosti. (<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/koncept.html>)

Chápeme-li venkov jako součást regionů, tak lze jako východisko pro specifikaci nástrojů rozvoje venkova využít klasifikaci a metodický přístup užívaný v oblasti regionální politiky.

Existuje velké množství dílčích pohledů na nástroje rozvoje regionů, resp. rozvoje jednotlivých sektorů či věcných oblastí, nicméně základní klasifikace dle charakteru nástrojů je obecně přijímána. Hlavními dvěma skupinami nástrojů rozvoje jsou nástroje finanční a nástroje nefinanční, případně regulativní. (<http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/koncept.html>)

Z nejčastějších finančních nástrojů lze ve spojitosti s rozvojem venkova jednoznačně uvést granty a dotace, které obecně patří mezi finanční nástroje nejužívanější (v současné realitě až nadužívané). (SVOBODOVÁ, 2009)

Venkov a zemědělství jsou podporovány řadou programů ze zdrojů ČR a EU. Finanční podporu ze zdrojů EU mohly české subjekty využívat již před vstupem ČR do Evropské unie, a to z tzv. předvstupních programů (OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v ČR, Horizontální plán rozvoje venkova ČR pro období 2004–2006, SAPARD a Leader ČR). V současném rozpočtovém období EU (2007–2013) mají subjekty v ČR možnost využívat řadu dotačních titulů.

Evropské dotace

Nejvýznamnější evropský dotační program na podporu venkova a zemědělství, který v současnosti existuje, se nazývá Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD). Tento fond naplňuje Program rozvoje venkova ČR na roky 2007–2013 prostřednictvím realizací opatření svých jednotlivých os.

Dotační program EAFRD spadá přímo pod Společnou zemědělskou politiku Evropské unie. Vedle toho ještě existují strukturální fondy EU, které jsou nástrojem pro realizaci evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti, která má za cíl snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a členských států EU a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů. V rámci těchto strukturálních fondů EU je možno získat podporu pro velmi široké spektrum činností, které se týkají přímo či nepřímo rozvoje venkovských oblastí.

(<http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/fin.html>)

Národní dotace

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Tento fond byl založen na základě usnesení vlády České republiky už v roce 1993. (SVOBODOVÁ, 2009)

Cíle podpory v rámci PGRLF se každý rok mění, ale v obecné rovině jsou zaměřeny na investice do zemědělství (úvěry, pojištění...), nákupy půdy, rozvoj

lidských zdrojů v zemědělství atd. V současnosti není již tento fond tak hojně využíván, neboť má v rámci současného systému podpor spíše doplňkové uplatnění. Jeho programy jsou nastaveny tak, aby pokrývaly prostor podpory, do něhož neproudí finance z EU.

Národní podpory (tzv. state aid)

Tyto dotační prostředky jsou plně hrazeny ČR, přičemž je pro ně nutno vyjednat povolení ze strany EU (notifikovat je). Struktura dotačních opatření v rámci této skupiny podpor se s jednotlivými roky značně mění. Například v roce 2008 byly poskytnuty finanční prostředky na podopatření typu: podpora včelařství, ovocnářství, závlahy na vinících a chmelnicích, školní závody, marketing a propagace na výstavách atd. (<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/fin.html>)

Podpora venkova

Podpora venkova v podobě dotačních programů na národní úrovni není příliš rozmanitá a spíše se zaměřuje na pořádání různých soutěží (např. Vesnice roku, Entente Frorale...) nebo podporu jednotlivým subjektům. V tomto ohledu je nejaktivnější Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které je garantem jednoho z nejvýznamnějších dotačních programů pro rozvoj venkova s názvem Program obnovy venkova (POV). (SVOBODOVÁ, 2009)

Idea Programu obnovy venkova, který byl vyhlášen v roce 1991, je založena na potřebě komplexního rozvoje venkova v duchu trvale udržitelného rozvoje společnosti. Program reaguje na vývojové trendy venkovské krajiny a osídlení především v druhé polovině dvacátého století. Cílem je vytvořit ekonomické a organizační podmínky k podpoře obyvatel venkova a samospráv obcí, aby vlastními silami usilovali o harmonický rozvoj venkovské krajiny, zdravého životního prostředí, přírodních, kulturních a estetických hodnot, racionálního hospodaření apod.

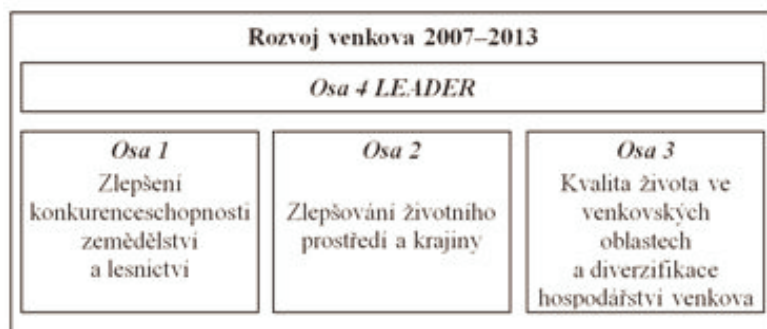
Nástroji dosažení vytyčených cílů jsou především jednotlivé programy obnovy vesnic, integrované projekty venkovských mikroregionů, osvětová, poradenská a vzdělávací činnost. Kromě toho je důraz kladen na podporu zpracování urbanistických studií a územních plánů obcí. (SKLENÍČKA, 2003)

Důležitou roli sehrají následně prováděné pozemkové úpravy. (ČERNÝ 1994)

Program rozvoje venkova České republiky (PRV ČR) je nástrojem pro získání podpory poskytované Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj

venkova (EAFRD). Existence a realizace PRV ČR přispěje k dosažení cílů stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, tj. k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program dále umožní vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Program bude také podporovat rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit sounáležitost obyvatel na venkově. Program určuje politiku rozvoje ČR v období 2007-2013. (<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/program-rozvoje-venkova/>)

PRV ČR se dělí na 4 prioritní osy (obr. 2), které konkrétněji vymezují opatření pro alokaci finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (z angl. EAFRD). (<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>)

Obr. 2: Osy rozvoje venkova 2007 - 2013
(Pramen: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/koncept.html>)

Krajské dotace

V roce 2004 došlo k převedení části kompetencí v oblasti Programu obnovy venkova z Ministerstva pro místní rozvoj na jednotlivé kraje. Tím byla dána krajům určitá volnost v zaměření jednotlivých dotací dle jejich aktuální potřeby. Tento dotační program se také v některých krajích přejmenoval na Program rozvoje (či obnovy) venkova kraje XY.

Krajské programy přímo navazují na státní Program obnovy venkova a mohou mít řadu dotačních titulů různého zaměření. Každý kraj si také vytváří své vlastní podmínky čerpání – hranice velikosti obcí, výše dotace na projekt, tematické zaměření dotačního titulu atd. (<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/fin.html>)

2.2 Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy jsou jedním z klíčových nástrojů pro rozvoj venkova. Mají nesporný efekt v oblasti udržitelného rozvoje a napomáhají rozvoji podnikání. (<http://eagri.cz/public/web/mze/pozemkove-urady/publikace/pozemkove-upravy-nastroj-pro-udrzitelny-1.html>)

Vzhledem k minulosti, kdy došlo k významnému narušení vlastnických vztahů a k problematickému využívání půdy, představují pozemkové úpravy nástroj pro vyřešení těchto problémů a mohou také přispět k podstatně efektivnějšímu využívání půdy potažmo k dalším možnostem rozvoje konkrétní venkovské obce. (SVOBODOVÁ, 2009)

2.2.1 Historický vývoj pozemkových úprav

Pozemkové úpravy (PÚ) v každé zemi a v každé době jsou vždy odrazem politických, hospodářských, ekonomických a právních poměrů v dotyčné zemi. Jsou nástrojem praktického uskutečňování zemědělské politiky mocenských vrstev. (<http://www.mmr-vyzkum.cz/INFOBANKA/DownloadFile/3754.aspx>)

Období do 18. století

První historické zmínky o takovéto činnosti najdeme již v historické literatuře o starověkém Babylonu a Egyptě. První písemné právní a technické údaje o rozsáhlém a technicky jednotném uspořádání zemědělských pozemků však známe až ze starověkého Říma. (DUMBROVSKÝ 2004)

Počátek PÚ u nás můžeme spatřovat již v plánovitě zakládaných zemědělských sídlištích při osidlování a kolonizaci od počátku vzniku našeho státu. V období tzv. vnitřní a velké středověké kolonizace došlo k vytvoření struktury půdního fondu, jejíž základ je v naší krajině patrný dodnes.

Koncem 18. století (vláda Marie Terezie a Josefa II.) probíhala tzv. raabizace, která řešila převedení poměrně rozsáhlých pozemků do vlastnictví drobných a středních zemědělců. Rozdělením dvorů velkostatků vzniklo v Čechách 128 nových vesnic a na Moravě asi 117 vesnic.

(<http://www.mmr-vyzkum.cz/INFOBANKA/DownloadFile/3754.aspx>)

Období od 19. století až po současnost

Jednou z další etap vývoje pozemkových úprav bylo období kapitalismu a zrušením nevolnictví (rok 1848). Na změnu pozemkové držby měly značný vliv i dva zásahy řízené společností: scelovací úpravy a pozemkové reformy. (DUMBROVSKÝ 2004)

Vývojové fáze:

- první etapa scelování půdy (1883 až 1939),
- první pozemková reforma (1920 až 1944),
- druhá etapa scelování půdy (1940 až 1954),
- druhá pozemková reforma - přidělové řízení (1945 až 1954)¹
- hospodářsko-technické úpravy pozemků (1955 až 1980),
- souhrnné projekty pozemkových úprav (1980 až 1991),
- jednoduché a komplexní pozemkové úpravy (od roku 1991 - dosud)

2.2.2 Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech

Cíle a úkoly pozemkových úprav

Pozemkovými úpravami² se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu³ a jako nezbytný podklad pro územní plánování⁴. (§ 2 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech)

¹ Proces rozdělení pozemků a ostatních nemovitostí novým vlastníkům na základě dekretů prezidenta Beneše z roku 1945

² § 19 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

³ Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁴ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Formy pozemkových úprav

Pozemkové úpravy (PÚ) se provádějí zpravidla formou komplexních pozemkových úprav. Pokud je nutné vyřešit pouze některé hospodářské potřeby (například urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo ekologické potřeby v krajině (například lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo když se pozemkové úpravy mají týkat jen části katastrálního území, provádějí se formou jednoduchých pozemkových úprav.

Jednoduchými PÚ lze provést i upřesnění nebo rekonstrukci přidělu půdy přidělené ve smyslu dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďaru, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, č. 28/1945 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďaru a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci a č. 27/1945 Sb., o jednotném řízení vnitřního osídlení (DUMBROVSKÝ, 2004)

Předmětem PÚ jsou všechny pozemky ve stanoveném obvodu pozemkové úpravy (ObPÚ). Do obvodu jsou zahrnuty pozemky většinou v rámci jednoho katastrálního území. Do obvodu pozemkové úpravy lze začlenit i pozemky v navazující části sousedícího katastrálního území, pakliže je to vhodné pro dosažení cílů pozemkových úprav. (KYSELKA et al. 2010)

Účastníci řízení

Účastníky řízení o PÚ (dále jen "účastníci") jsou:

- a) vlastníci pozemků, které jsou dotčeny řešením v pozemkových úpravách podle § 2 (dále jen "vlastníci pozemků") a fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena;
- b) stavebník, je-li provedení pozemkových úprav vyvoláno v důsledku stavební činnosti,
- c) obce, v jejichž územním obvodu jsou pozemky zahrnuté do ObPÚ; účastníky mohou být i obce, s jejichž územním obvodem sousedí pozemky zahrnuté do obvodu pozemkových úprav, pokud do 30 dnů od výzvy příslušného pozemkového úřadu přistoupí jako účastníci k řízení o pozemkových úpravách, (dále jen "obec"). ([§ 5 (odst. 1) zákona č. 139/2002 Sb.]

Sbor zástupců

Vlastníci pozemků řešených v pozemkových úpravách si zvolí na dobu provádění pozemkových úprav sbor zástupců (dále jen "sbor"), který zastupuje vlastníky, popřípadě jedná za vlastníky na základě a v rozsahu jejich zplnomocnění. Sbor se volí po zahájení řízení o pozemkových úpravách na úvodním jednání. Členství ve sboru nesmí být odmítnuto vlastníkově, jehož pozemky zahrnují alespoň 10 % z výměry pozemků, na kterých budou prováděny pozemkové úpravy, pokud o to požádá nejpozději v den konání volby sboru. Dalším nevoleným členem sboru je ředitel pozemkového úřadu nebo jím pověřený pracovník pozemkového úřadu a zástupce obce.

Průběh pozemkové úpravy

V tabulce č. 1 je schematicky zaznamenán průběh pozemkových úprav (dle zákona o pozemkových úpravách - dále jen ZoPÚ).

Etapa pozemkové úpravy	Odkaz na zákon	Náplň etapy
Zahájení řízení	§ 6 ZoPÚ	Řízení zahajuje vždy pozemkový úřad. Zahájení řízení se oznamuje veřejnou vyhláškou. Pozemkový úřad vyrozumí o zahájení řízení dotčené správní úřady s tím, aby stanovily podmínky k ochraně zájmů podle zvláštních právních předpisů.
Formulace návrhu zadání pozemkové úpravy		Pozemkový úřad zformuluje zadání a vybere, dle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, zpracovatele návrhu PÚ.
Úvodní jednání	§ 7 ZoPÚ	Svolává je pozemkový úřad. Slouží k seznámení účastníků řízení s účelem, formou a předpokládaným obvodem pozemkové úpravy a způsobem ocenění pozemků. Na úvodním jednání se volí sbor zástupců vlastníků. Pozemkový úřad obvykle nezve zástupce dotčených správních orgánů.
Soupis a ocenění nároků vlastníků	§ 8 ZoPÚ	Pozemkový úřad zabezpečí vypracování soupisu nároků vlastníků pozemků.
Návrh pozemkových úprav	§ 9 ZoPÚ	Pozemkový úřad zajišťuje odborné zpracování návrhu pozemkových úprav. Návrhu nového usprádaní pozemků předchází zpracování Plánu společných zařízení (PSZ). Návrh PSZ je projednán a schvalován na veřejném zasedání zastupitelstva obce po předchozím posouzení ve sboru zástupců vlastníků. Předkládá dotčeným orgánům státní správy zpracovaný plán společných zařízení.
Rozhodování o pozemkové úpravě	§ 11 ZoPÚ	Předpokladem pro vydání rozhodnutí o schválení návrhu PÚ je souhlas s návrhem a to vlastníků tří čtvrtin výměry půdy řešené v PÚ. Po vystavení návrhu k veřejnému nahlédnutí z hlediska vznesení případných námitek a připomínek a následném závěrečném jednání vydá pozemkový úřad rozhodnutí o schválení návrhu pozemkové úpravy. Rozhodnutí se oznamuje veřejnou vyhláškou a doručuje

		všem známým účastníkům řízení. Po nabytí právní moci uvedeného rozhodnutí vydá pozemkový úřad rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv. Rozhodnutí se oznamuje veřejnou vyhláškou a doručuje všem známým účastníkům řízení. Pravomocné rozhodnutí se zapisuje do katastru nemovitostí.
Provádění pozemkových úprav tj. realizace	§ 12 ZoPÚ	Po projednání se sborem zástupců vlastníků stanoví pozemkový úřad postup realizace pozemkových úprav. Pro změny druhu pozemků, výstavbu polních a lesních cest, ochranu a zúrodňování půdního fondu, protipovodňová opatření a další společná zařízení zahrnutá do schváleného návrhu pozemkových úprav se upouští od vydání územního rozhodnutí o umístění stavby a od rozhodnutí o využití území. Společná zařízení realizovaná podle schváleného návrhu pozemkové úpravy vlastní (obvykle) obec.
Péče o uskutečněná opatření	dle občanského zákoníku	Provádí vlastník společného zařízení.

Tab. 1: Průběh procesu pozemkové úpravy (*Pramen: KYSELKA, I., et al. 2010*)

Význam pozemkových úprav pro obec

- Pozemková úprava je technický i ekonomický rozvojový impuls pro obec prvořadého významu, plně zabezpečovaný státem.
- Zprůhlední vlastnické vztahy k pozemkům v obvodu pozemkové úpravy, přispěje k dohledání doposud nezapsaného obecního majetku. Obec získá přehled o pozemcích státu, církví, krajů a dalších významných partnerů. Pozemková úprava je realizací územního plánu v nezastavěném území a podporuje rozvoj urbanizace území.
- Většina pozemků v rámci společných zařízení pozemkových úprav je převedena do vlastnictví obce a tím se zjednoduší jejich následná realizace (to platí zejména pro vodohospodářská protipovodňová opatření). Pozemková úprava je nástrojem obce k získání vnějších finančních zdrojů k realizaci společných zařízení (Program rozvoje venkova, Státní fond životních prostředí ČR).
- Výstavbou polních cest v rámci schválených pozemkových úprav dojde ke snížení pohybu zemědělské techniky uvnitř obce, nově vybudované polní cesty mohou sloužit i jako cyklotrasy a tím turisticky zatraktivnit danou oblast.
- Realizací protierozních a vodohospodářských omezení lze docílit vyřešení neškodného odvedení povrchových vod a ochranu území před záplavami, výsadbou místních prvků ÚSES dojde ke zvýšení ekologické stability okolní krajiny a její pestrosti.

Na obec přejde kontrolovatelná zodpovědnost za provoz a údržbu společných zařízení pozemkových úprav. (SVOBODOVÁ, 2009)

Projekty komplexních pozemkových úprav, které jsou základem ekonomické a ekologické optimalizace zemědělské krajiny, musí vycházet z územně plánovacích podkladů. (JONÁŠ, 1990)

2.3 Územní plánování

Tématu venkova se dotýká i problematika územního plánování, která úzce souvisí s cíli regionální politiky a liší se pouze používanými nástroji, kterými jsou nástroje iniciační pro regionální politiku (dotace, podpory ve formě daňových úlev) a nástroje regulační, které převládají u územního plánování. ([http://www.brno.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/CB0036F737/\\$File/13-623407k01.pdf](http://www.brno.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/CB0036F737/$File/13-623407k01.pdf))

Úloha územního plánování je pro rozvoj území, ať již velkého územního celku nebo jedné obce, nezastupitelná, a to především z hlediska jeho komplexnosti a soustavnosti. (DUMBROVSKÝ, 2004)

Územní plánování je nástroj, jehož prostřednictvím jsou lidské činnosti spojené s venkovskou oblastí. Je to projekce v prostoru a čase sociálního, kulturního i životního prostředí a hospodářské politiky společnosti. (BELLOT, GOLLEY, AGUINACO 1999)

Územní plánování má posoudit současný stav určeného správního (katastrálního) území, tj. vesnice a její krajinné části a má navrhnout účelné využití vymezených ploch a pozemků, jejich vzájemné uspořádání a vazby, nezbytné pro harmonický rozvoj. Má zajistit ochranu veřejných zájmů, přiměřené využívání přírodních zdrojů a možnost rozvíjení aktivit fyzických a právnických osob. Má zamezit negativním vlivům z činnosti lidí na půdu, ovzduší a vodu. (SÝKORA, 2002)

2.3.1 Historie územního plánování

Zrod a vývoj lidských sídel lze sledovat z mnoha různých pohledů. Lze v nich právem hledat svědectví - mnohde dokonce jediné - o vzniku, rozkvětu a zániku národů, říší a civilizací. Lidská sídla jsou nejen dokladem vývoje materiální kultury, ale zároveň vyjadřují v jednotlivých epochách svého vývoje základní vztah člověka

k přírodě, do níž svým dílem vstupoval. Přírodní podmínky - místní klima, utváření terénu, vztah k vodním tokům, orientace ke světovým stranám, vlastnosti a zejména úrodnost půdy, směry a působení převládajících větrů, dostupnost přírodních zdrojů, bohatství rostlin a živočichů - ovlivňovaly nejen výběr místa pro osídlení, ale též konfigurace půdorysů sídel, vedení silnic a ulic, umístění jednotlivých budov i jejich dispoziční a architektonické řešení. (OPPLOVÁ, 1996)

V minulosti se územní plánování vyvíjelo jako postupné předávání znalostí a zkušeností z předchozího vývoje území, vše při neustálém růstu obyvatelstva a výroby. (KUBEŠ, 1998)

Potřeba plánování je nesporná a jeho fungování přineslo velké a trvalé výhody. (GILG, 1996)

Vztah člověka k přírodním podmínkám se při budování sídel trvale měnil a nadále mění až do současnosti. (OPPLOVÁ, 1996)

Mladší doba kamenná - neolit

Naše krajina začala být osidlována již od mladší doby kamenné tedy před 5 - 6 000 lety, primitivními zemědělci, jak o tom svědčí archeologické nálezy pravěkých rodových chat, prvních plodin a kostí prvních domestikovaných zvířat. (SÝKORA, 2002)

Podle MAIERA (2000) tak člověk začal organizovat funkční využití svého sídelního prostoru, tj. začal plánovat svá sídla a území, které obýval. Kořistnické užívání území, které v různých podobách provází celou historii lidstva, však vzhledem k vyšším koncentracím v aktivních sídelních prostorech vedlo k jejich dočasné nebo trvalé devastaci. Užitečnost a tedy i atraktivita sídelních prostorů i území se tak proměňovala v čase a nutila i „usedlé“ zemědělce měnit stanoviště.

Starověk

Spontánní organizace sídelních prostorů je stará jako lidská sídla trvalého charakteru. Teprve daleko později dokázala organizovaná společnost spojovat své síly k plánovité změně v území. (MAIER, 2000)

První urbanistické poučky a zásady, které můžeme moderně nazvat regulativy výstavby, se uplatňovaly již v celé řadě starověkých měst. Jednalo se především o vymezení veřejných prostorů (náměstí, míst přístupů k vodě, hřbitovy,...), síť ulic, o

stanovení jejich minimální šířky a o další regulaci výstavby ve městě. (KUBEŠ, 1998)

Lidé museli řešit plánovací problémy bez teoretické přípravy nanejvýše s pomocí předávané zkušenosti. Tam kde se jednalo o opakované řešení obdobného úkolu, jako je zakládání měst, lze pozorovat určitou typizaci postupů i řešení a jejich postupné zdokonalování na základě získané zkušenosti. (MAIER, 2000)

Středověká sídla

První právní nástroje pro usměrňování výstavby byly v jednotlivých městech vydávány již ve středověku. Pravděpodobně nejstarší dochovaný stavební řád je stavební řád jihlavský z roku 1270. (<http://www.gis.cvut.cz/vyuka/lifelong-learning/priprava-ke-zkousce-zvlastni-odborne-zpusobilosti-zamestnancu-verejne-spravy-na-useku-uzemniho-planovani/studijni-podklady/historie/>)

Zpočátku byl zakladatelem panovník (města královská), později převzala iniciativu šlechta a církve. Systém královských měst se tak doplnil na hustou síť měst a městeček, která pokryla prakticky celé území českého státu.

Vlastní „plánovací přípravu“ založení města, tj. vyhledání městiště, rozvrh ploch a vytyčení, ale i organizaci výstavby a osídlení prováděl zpravidla na svůj náklad lokátor. Tohoto podnikatele najal panovník (u poddanských měst šlechtic).

Rámec pro urbanistické uspořádání středověkého města tvořila městská práva (právo hradební, právo mílové, právo tržní). V právních ustanoveních jednotlivých měst se objevovaly také plánovací regulativy, čerpající z tzv. Saského a Švábského zrcadla (vzorových městských statutů). Funkční rozvržení ploch bylo dáno vymezením veřejných komunikačních prostranství, stanovením ploch pro kultovní a sociální účely a polohou opevnění. (MAIER, 2000)

Středověk je také obdobím, kdy došlo naposledy k jednoznačnému a zcela jasnému rozlišení města a vesnice. KUBEŠ (1998)

Vláda Marie Terezie a Josefa II.

V urbanistickém vývoji se nejprve velmi negativně projevil dopad třicetileté války a protireformace, která přinesla nesmírnou devastaci měst a vesnic. (KUBEŠ, 1998)

Ve snaze zlepšit státní hospodářství otřesené prohranými válkami a upevnit centralistickou monarchii, podpořila císařovna Marie Terezie návrhy císařského

ekonomu Raaba, které počítaly s rozdělením půdy neefektivních panských velkostatků mezi poddané, tzv. mezi nájemce, za smluvený roční plat. Raab počítal též se zakládáním nových vesnic (náhrada úbytku z válek), které se vyznačovaly geometrickou přesností a stejností domů i pozemkových dílů. (SÝKORA, 2002)

Zahajuje se výstavba nových silnic orientovaných na sídlo šlechtické či státní správy. Výstavby císařských silnic, které měly pochopitelně i vojenský význam, vedla k rozvoji obchodu a tím i k rozvoji (nebo úpadku) jednotlivých sídel a oblastí. KUBEŠE (1998)

Nástupce Marie Terezie Josef II. vydal proti drobení pozemků, ke kterým docházelo vlivem populačního přírůstku venkovských obyvatel, výnos (patent). Tím se stanovila dolní hranice (minimum rozlohy) pozemku orné půdy na jeden statek. (SÝKORA, 2002)

V této době již vznikají krajské stavební kanceláře, které schvalují a metodicky ovlivňují stavbu veřejných městských budov. (KUBEŠ 1998)

Období industrializace a urbanizace

Politické poměry v habsburské monarchii způsobily opoždění průmyslové revoluce. Hlavní vlnu industrializace, která v Anglii probíhala od konce 17. století, zaznamenaly Čechy až v 19. století.

Obecné ústavní řízení v roce 1860 a obecní zřízení z roku 1864 zahájili v monarchii proces decentralizace. Obcím bylo dáno právo „volně se ve všem usnášeti“ při respektování zákonů země a říše. V 80. letech 19. století vzniká i u nás potřeba plánovat rostoucí města. (MAIER, 2000)

V období 1886 až 1889 byly vypracovány Stavební řády pro Království České. Ukládaly všem městům, městečkům a osadám pořídit si plány polohy, které by zobrazily náměstí, ulice, inženýrské sítě, polohy budov a hranice pozemků. Současně si města stanovovala základní regulační podmínky pro novou nebo upravovanou zástavbu (např. šířka nových a upravovaných komunikací, uliční a stavební čáry, hygienická a protipožární opatření). Plán musel být před schválením veřejně vyložen a projednán obecním výborem. Na základě schválené regulace v plánu polohy bylo možné vyvlastnit soukromý majetek ve veřejném zájmu.

Jednotlivá města si brzy začala vydávat své vlastní stavební řády (lišily se regulační podmínky). Postupně se v regulačních plánech začínají objevovat i

regulativy hmot a intenzity využití. Až do počátku 20. století regulační plány zpravidla nesledovaly estetické kvality (jen hygiena).

(http://www.regionalka.wz.cz/vystoupil/vystoupil%20web.htm#_Toc59269166)

V posledních desetiletích 19. století se začíná projevovat odborný zájem o lidové stavitelství na venkově. Převážná část této tzv. lidové architektury pocházela z poloviny 18. století. Dala se rozdělit na určité oblasti - např. středočeský dům, jihočeský dům, plzeňský dům, pojizerský dům, jihomoravský dům, hanácký dům - atd. (SÝKORA, 2002)

Období I. Československé republiky

Vznikem republiky vznikla i potřeba výstavby nových budov pro reprezentační účely, pro sídla úřadů, ale také pro rozvoj terciární a kvartérní sféry. (KUBEŠ, 1998)

Tak se rozvíjela především Praha, která se během 20. let změnila z provinciálního centra na metropoli, ale i např. Plzeň, Brno, Hradec Králové a Bratislava. (MAIER, 2000)

V období první republiky nebyly - přes značné úsilí věnované této otázce - soustavné legislativní práce na novém celostátním stavebním řádu dovedeny do konce a byly přerušeny II. světovou válkou.

(http://www.regionalka.wz.cz/vystoupil/vystoupil%20web.htm#_Toc59269166)

Období po II. světové válce

Válečné a poválečné události znamenaly tvrdý zásah do sídelní struktury pohraničí, kde se počet obyvatel i po tzv. dosídlení snížil zhruba o polovinu a stovky malých vesnic, samot a osad zcela zanikly. (MAIER, 2000)

Zákonná úprava z roku 1949 (zákon č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí a vyhláška ministerstva stavebního průmyslu č. 709/1950 Ú.l., o podrobnějších předpisech pro pozemní stavby) přinesla kvalitativně nový pohled na možnosti záměrného uspořádání zájmového prostoru a založila pojem územní plánování jakožto nástroje pro komplexní řešení území namísto dřívějších partikulárně pojatých urbanistických metod (plány polohy, regulační a zastavovací plány).

(http://www.regionalka.wz.cz/vystoupil/vystoupil%20web.htm#_Toc59269166)

Sídelní politika 50. let byla plně podřízena vojensko-strategickým doktrínám studené války. Rozvíjeny byly především regiony a města s těžbou nerostných

surovin a s těžkým a zbrojním průmyslem. Zpočátku zcela chaoticky a neprofesionálně probíhala i výstavba na venkově spojená s kolektivizací zemědělství. (MAIER, 2000)

Zákon č. 84/1958 o územním plánování

Zákonná úprava územního plánu z roku 1958, jak uvedl MAIER (2000), definovala územní plánování jako průmět národohospodářského plánu do území.

Zákon stanovil hierarchii 3 druhů dokumentů:

- územní plán rajonu v měřítku 1:25.000 až 1:100.000
- směrný územní plán pro město v měřítku 1:5.000 až 1:10.000
- podrobný územní plán (1:1.000, 1: 2000, 1:2880), který řeší polohu objektů (http://www.regionalka.wz.cz/vystoupil/vystoupil%20web.htm#_Toc59269166)

Dokumenty hierarchicky „vyšší“ byly závazné pro dokumenty „nižší“. Zhruba během následujících deseti let se podařilo pořádit pro prakticky všechna města územní plány a pro významné regiony plány rajonů. Typickým nedostatkem plánů této doby je jejich nerealističnost. Uskutečnění všech návrhů plánů z té doby vyžadovalo podstatně větší lidské a ekonomické zdroje, než byly k dispozici. (MAIER, 2000)

Koncem 50. let bylo rozhodnuto řešit bytový problém zakládáním nových sídlišť na “zelené louce” - tzv. komplexní bytové výstavby.

V 70. a 80. letech byla praxe urbanismu a výstavby izolována od podniků zvenčí a stagnovala na konceptech z předchozích období. Většina investic směřovala nadále do těžkého průmyslu, chemie, těžby a energetiky. Na umělou přeindustrializaci navazovala sídelní a bytová politika, která koncentrovala obyvatelstvo do průmyslových měst s nejhorší kvalitou životního prostředí. (http://www.regionalka.wz.cz/vystoupil/vystoupil%20web.htm#_Toc59269166)

Toto období je charakterizováno rozsáhlými změnami ve využívání půdního fondu a z nich vyplývajícími zásahy do územního uspořádání krajiny. (JONÁŠ, 1990)

Zákon č. 50/1976 o územním plánování a stavebním řádu

Zákon o územním plánování a stavebním řádu č. 50 z roku 1976 platil s řadou změn a úprav až do roku 2006. Dle MAIERA (2000) se v původním znění zákona územní plánování definuje jako součást systému řízení rozvoje společnosti.

Požadavek účasti veřejnosti na projednávání, který v zákoně byl obsažen, byl v praxi naplňován jen formálně.

Období po roce 1989

Po roce 1989 došlo k zásadním změnám v podmínkách, ve kterých územní plánování působí, a tedy i ve smyslu této činnosti. Zaniklo centrální plánování a řízení ekonomiky. (MAIER, 2000)

V roce 1990 se zrušila soustava národních výborů, funkci státní správy vykonávají od té doby v území okresní úřady, část pravomocí orgánů státní správy pro výstavbu a územní plánování je přenesena do městských a některých obecních úřadů. Postupně se formují i další skupiny partnerů zainteresovaných na rozvoji sídel a regionů (vlastníci a podnikatelé = zájmy tržní ekonomiky a veřejnost = zájmové skupiny, sdružení občanů).

(http://www.regionalka.wz.cz/vystoupil/vystoupil%20web.htm#_Toc59269166)

Změny v legislativním prostředí územního plánování probíhaly po celá 90. léta. Stavební zákon a na něj navazující vyhlášky byly postupně upravovány formou novelizací. Územní plánování (ÚP) se stalo významným prostředkem prosazování veřejného zájmu v tržním prostředí. Jeho právní autorita byla posílena tím, že závazná část územních plánů začala být vydávána formou obecně závazného předpisu. (MAIER, 2000)

V současnosti platí zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

2.3.2 Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

Dle § 18 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích. ÚP zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. ÚP ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického

a archeologického dědictví. Zároveň určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků.

Úkolem územního plánování je zjišťovat a posuzovat stav území, stanovovat koncepci jeho rozvoje, prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, stanovit požadavky na využívání a prostorové uspořádání území, zejména na umístění, uspořádání a řešení staveb, stanovit podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury a pro kvalitní bydlení, usilovat o zmírnění nebezpečí ekologických a přírodních katastrof, prověřovat hospodárné vynakládání prostředků veřejných rozpočtů. (Autorský kolektiv, 2008)

Úkolem územního plánování je také vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na vyvážený vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území (dále jen „vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území“). (§ 19 (odst. 2) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu)

Územní plánování je trvalá, soustavná a komplexní činnost orgánů územního plánování a stavebních úřadů, zaměřená na naplňování cílů a úkolů územního plánování za použití jeho základních nástrojů, kterými jsou územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a územní rozhodnutí. (Autorský kolektiv, 2008)

Nástroje územního plánování:

- územně plánovací podklady - ÚPP
 - územně analytické podklady - ÚAP
 - územní studie - ÚS
- politika územního rozvoje - PÚR
- územně plánovací dokumentace - ÚPD
 - zásady územního rozvoje - ZÚR
 - územní plán - ÚP
 - regulační plán - RP
- vymezení zastavěného území
- územní rozhodnutí
- územní souhlas
- územní opatření

Působnost ve věcech územního plánování vykonávají orgány obcí a krajů, Ministerstvo pro místní rozvoj a ve zvláštních případech Ministerstvo obrany.

Pořizovatelem je příslušný obecní úřad, krajský úřad, Ministerstvo pro místní rozvoj nebo Ministerstvo obrany. Pořizuje územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentaci, vymezení zastavěného území nebo politiku územního rozvoje.

Činnosti pořizovatele může vykonávat pouze úředník nebo fyzická osoba splňující tři kvalifikační požadavky – musí mít osvědčení zvláštní odborné způsobilosti pro správní činnosti v územním plánování, příslušné vysokoškolské vzdělání a tři roky praxe při výkonu územně plánovací činnosti ve veřejné správě. Poslední dvě podmínky splňuje vždy autorizovaný architekt, pokud však chce nejen zpracovávat, ale i pořizovat ÚPD, musí složit zkoušku a získat uvedené osvědčení zvláštní odborné způsobilosti. (Autorský kolektiv, 2008)

Charakteristika územního plánu

Územní plán je z hlediska obce nejdůležitějším nástrojem územního plánování. Vymezuje zastavěné území, zastavitelné plochy, plochy přestavby, plochy pro veřejně prospěšné stavby, plochy pro veřejně prospěšná opatření⁵, plochy pro územní rezervy a stanovuje podmínky využití těchto ploch. Územní plán v podrobnostech území obce zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu se zásadami územního rozvoje kraje a s politikou územního rozvoje.

Bez pořízení ÚP nelze v obci vymežit zastavitelné plochy, tj. plochy pro novou výstavbu. (Autorský kolektiv, 2008)

Územní plán tedy představuje vzájemnou „dohodu“ zúčastněných stran o budoucím využití území. Účastníky této „dohody“ jsou obyvatelé v řešeném území, majitelé nemovitostí, představitelé orgánů státní správy, správci sítí různého druhu a také budoucí investoři v území (pokud jsou již známi). Jednotliví účastníci procesu tvorby územního plánu mohou v jednotlivých fázích tvorby uplatňovat svoje stanoviska. (KUBEŠ, 1998)

Vydává se pro celé území obce⁶ či vojenského újezdu nebo pro vymezenou část území hlavního města Prahy. Územní plán je závazný pro pořízení a vydání

⁵ V souvislosti s nimi je zákonem upraven institut předkupního práva vyvlastnění

⁶ formou opatření obecné povahy podle správního řádu

regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí.

(<http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=df5317af-d8f2-4c15-a127-fd1f22f79839>)

Pořízení územního plánu není ze zákona pro obce závazné, ale jeho nepořízení může mít pro obec negativní dopad zejména z hlediska možnosti investic do území.

(DOLEŽAL, MAREČEK, SEDLÁČKOVÁ, 2006)

Fáze pořízení	Komentář	Odkaz na právní předpis (zákon č. 183/2006 Sb.)
Rozhodnutí o pořízení územního plánu	O pořízení územního plánu rozhoduje zastupitelstvo obce z vlastního podnětu, na návrh orgánu veřejné správy, na návrh občana obce, na návrh fyzické nebo právnické osoby, která má vlastnická nebo obdobná práva k pozemku nebo stavbě na území obce.	§ 44 SZ
Zadání územního plánu	Pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem zpracuje návrh zadání územního plánu a projedná ho mj. s dotčenými orgány a vyzve je k uplatnění požadavků . Na základě uplatněných požadavků upraví návrh zadání a předloží ke schválení zastupitelstvu obce.	§ 47 SZ (obsah zadání – příloha č. 6 k vyhlášce č. 500/2006 Sb.)
Koncept územního plánu	V odůvodněných případech nebo z podnětu dotčeného orgánu ochrany přírody se v zadání územního plánu uloží zpracování konceptu územního plánu prověřujícího variantní řešení územního plánu.	§ 47 – § 49 SZ
Návrh územního plánu	Projektant zpracuje návrh územního plánu. O návrhu územního plánu vede pořizovatel společně jednání mj. s dotčenými orgány a vyzve je k uplatnění stanovisek . Návrh územního plánu posoudí také krajský úřad. Podle výsledku projednání projektant případně upraví návrh územního plánu.	§ 50 a § 51 SZ (obsah vyhodnocení ZÚR a ÚP na URÚ a obsah ÚP – přílohy č. 5 a 7 k vyhlášce č. 500/2006 Sb.)
Řízení o územním plánu	O upraveném a posouzeném návrhu územního plánu se koná veřejné projednání. Nejpozději na tomto projednání lze uplatnit připomínky a námítky. Pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem vyhodnotí výsledky projednání a zpracuje návrh rozhodnutí o námitkách uplatněných k návrhu územního plánu. Podle výsledku projednání projektant případně upraví návrh územního plánu.	§ 52 a § 53 SZ
Vydání územního plánu	Pořizovatel předkládá zastupitelstvu příslušné obce návrh na vydání územního plánu s jeho odůvodněním. Zastupitelstvo obce vydá územní plán formou opatření obecné povahy podle správního řádu. Územní plán nelze měnit rozhodnutím podle § 97 odst. 3 správního řádu.	§ 54 SZ

Vyhodnocování územního plánu a jeho změny	Pořizovatel vždy po 4 letech předkládá obci zprávu o uplatňování územního plánu v uplynulém období, která se může stát východiskem pro zpracování změny územního plánu.	§ 55 SZ
---	---	---------

Tab. 2: Postup pořízení územního plánu dle zákona č. 183/2006 Sb. - (*Pramen: KYSELKA, et al. (2010)*)

2.4 Kooperace územního plánu a pozemkových úprav

Mnohaleté hledání efektivních způsobů ochrany a tvorby polyfunkční harmonické a udržitelné kulturní krajiny našeho státu vede nejčastěji ke dvěma hlavním nástrojům, které její podobu zásadně ovlivňují. Těmito nástroji veřejné správy jsou územní plány a pozemkové úpravy. (KYSELKA, et al. 2010)

Zásadním dokumentem pro řešení pozemkových úprav je územní plán obce, který je pro její rozvoj nezbytností.

(<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6169823&ht=%FAzemn%ED+pl%E1n>)

Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje daného území, ochrany jeho hodnot, plošného a prostorového uspořádání, koncepci uspořádání krajiny a veřejné infrastruktury, zajistí pro tyto funkce ochranu nezbytných ploch. Pozemkové úpravy tyto plochy v nezastavěném území prostorově a funkčně scelují nebo dělí na parcely, zajišťují přístup na pozemky a řeší vlastnické vztahy. (KYSELKA, et al. 2010)

Územní plán je závazným podkladem pro pozemkovou úpravu a naopak, pozemková úprava ve fázi schválení návrhu se stává závaznou pro územní plán. (VÁCHAL, 2005)

Společným cílem obou těchto nástrojů je promítnutí a specifikace veřejných zájmů do zemědělské krajiny. Mezi ně patří například:

- efektivní a udržitelné hospodaření v krajině,
- zvýšení ekologické stability krajiny,
- zajištění prostupnosti krajiny,
- ochrana území před povodněmi, vodní a větrnou erozí,
- ochrana a zvýšení estetické a rekreační hodnoty území a jeho krajinného rázu.

Styčnými body obou procesů jsou zejména návrh plánů společných zařízení pozemkových úprav (PZS) a vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně

prospěšných opatření v návrzích územních plánů. PSZ je zpracováván na úrovni dokumentace stavby pro územní řízení. (KYSELKA, et al. 2010)

Plán společných zařízení je povinnou součástí komplexních pozemkových úprav. Je to vedle obnoveného katastrálního operátu v obvodu pozemkových úprav jejich podstatný výsledek. Skládá se z textové a mapové části, zpravidla bývá doplněn o další obrazové, grafické a výpočetní přílohy. Je vyhotovován jako povinná součást pozemkových úprav od roku 1991. V některých dřívějších případech byl nazýván polyfunkční kostra nebo plán polyfunkční kostry, případně generel. (<http://www.la-ma.cz/ksz/o-spolecnych-zarizenich/#psz>)

Realizace společných zařízení v rámci těchto úprav znamená nové polní cesty, rybníky, neškodné odvedení vody mimo zastavěná území, doplnění zeleně v krajině a omezení eroze.

(<http://eagri.cz/public/web/mze/poszemkove-urady/publikace/poszemkove-upravy-nastroj-pro-udrzitelny-1.html>)

Téměř žádné společné zařízení nemá jen jednu výlučnou funkci. Naopak jedním ze základních požadavků na jejich navrhování je, aby společné zařízení mělo polyfunkční charakter. Aby k základní funkci byla navržena nějaká další doplňková nebo doprovodná funkce. (<http://www.la-ma.cz/ksz/o-spolecnych-zarizenich/#sz>)

Pozemkové úpravy a zejména realizace plánů společných zařízení, jsou vždy velkou šancí pro řešené území. Šancí nejen nově vhodně uspořádat vlastnické vztahy k pozemkům a umožnit tak hospodaření všem vlastníkům půdy, ale jsou velkou a historickou šancí také pro krajinu.

(<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6169823&ht=%FAzemn%ED+pl%E1n>)

2.4.1 Krajinářská a ekostabilizující opatření

2.4.1.1 Územní systém ekologické stability

Do procesu KPÚ vstupuje ÚSES v ideálním případě ve formě plánu schváleného v rámci ÚPD - územního plánu sídelního útvaru. Ze stávajících legislativních předpisů vztahujících se ke KPÚ se o ÚSES výslovně zmiňuje pouze vyhláška 545/2002 Sb. o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav, kterou se stanoví náležitosti návrhu PÚ a pravidla posuzování přiměřenosti a výměry vyměňovaných pozemků. (DUMBROVSKÝ, 2004)

Hlavním smyslem ÚSES je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb.

Dělení ÚSES dle významu:

- *Nadregionální ÚSES* – rozlehlé ekologicky významné krajinné celky a oblasti s minimální plochou alespoň 1 000 ha. Jejich síť by měla zajistit podmínky existence charakteristických společenstev s úplnou druhovou rozmanitostí bioty v rámci určitého biogeografického regionu.

- *Regionální ÚSES* – ekologicky významné krajinné celky s minimální plochou podle typů společenstev od 10 do 50 ha. Jejich síť musí reprezentovat rozmanitost typů biochor v rámci určitého biogeografického regionu.

- *Lokální ÚSES* – menší ekologicky významné krajinné celky do 5–10 ha. Jejich síť reprezentuje rozmanitost skupin typů geobiocénů v rámci určité biochory.

Skladebné prvky ÚSES:

- *Biocentrum* - biotop, nebo centrum biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

- *Biokoridor* - území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter síť.

- *Interakční prvek* - krajinný segment, který na lokální úrovni zprostředkovává příznivé působení základních skladebných částí ÚSES (biocenter a biokoridorů) na okolní méně stabilní krajinu do větší vzdálenosti. Mimo to interakční prvky často umožňují trvalou existenci určitých druhů organismů, majících menší prostorové nároky. (<http://www.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=85>)

2.4.1.2 Významné krajinné prvky

Jsou to ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky významné segmenty krajiny, které utváří její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. VKP ze zákona jsou: lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Mezi VKP může být zařazena i jiná část krajiny, pokud je registrována u orgánu ochrany přírody a krajiny. (<http://www.la-ma.cz/ksz/o-spolecnych-zarizenich/#zelenypas>)

2.4.2 Protierozní opatření pro ochranu zemědělského půdního fondu

Z hlediska ochrany zemědělských půd v našich podmínkách jde o omezení škodlivé účinnosti vody a větru, čili o opatření proti vodní a větrné erozi. Při vodní erozi narušuje tekoucí voda povrchovou půdní strukturu a vyplavuje půdní částice a živiny. Obdobný vliv má proudění vzduchu. Erozní procesy probíhají při stavu rovnováhy v přírodě a eroze se označuje jako normální. V zemědělsky intenzivně využívané krajině se erozní procesy mnohonásobně zvyšují a jde o erozi abnormální neboli zrychlenou. (ŠVEHLA, VAŇOUS, 1995)

Opatření navrhovaná pro ochranu zemědělského půdního fondu (ZPF) můžeme rozdělit do následujících kategorií:

- Organizační opatření - výškově rozdílné plodiny - protierozní osevní postup, uspořádání a přerozdělení pozemků...
- Agrotechnická opatření - mulčování, vrstevnicové obdělávání, bezorebné setí...
- Technická opatření - tvorba průlehubů, zasakovacích pásů, suché nádrže, větrolamy... (STRÍTECKÝ, et al. 2010)
- Další opatření navrhovaná k ochraně ZPF - asanační opatření, rekultivace atd. (DOLEŽAL, et al. 2010)

Vodní eroze

Při samotném průzkumu se sledují erozní projevy (plošný smyv, dráhy soustředěného odtoku, rýhy, strže, zanášení vodních toků, komunikací aj.). Analyzují se samotné příčiny vodní eroze. Zhodnotí se praktická funkce a využitelnost stávajících prvků protierozních opatření (PEO). (DUMBROVSKÝ, 2004)

Pro stanovení intenzity erozního procesu na svazích existuje řada způsobů, které vycházejí z rozboru jednotlivých erozních faktorů a z jejich vlivu na erozní proces. (ŠVEHLA, VAŇOUS 1995)

Analýza území z hlediska hodnocení erozního smyvu se provádí pomocí univerzální rovnice Wischmeier - Smith, která má tvar:

$$G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P \quad [\text{t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}]$$

kde:

G - průměrná roční ztráta půdy [$\text{t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$]	S - faktor sklonu svahu
R - faktor erozní účinnosti	C - faktor ochranného vlivu vegetace
K - faktor náchylnosti půdy k erozi	P - faktor vlivu PEO
L - faktor délky svahu	

Z hlediska úrodnosti půdy byla dlouhodobá průměrná přípustná ztráta půdy stanovena podle hloubky půdy:

- u mělkých půd s hloubkou do 30 cm na $1 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$
- u středně hlubokých půd s hloubkou od 30 do 60 cm na $4 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$
- u hlubokých půd s hloubkou přes 60 cm na $10 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$ (DUMBROVSKÝ, 2004)

Větrná eroze

Vítr odnáší jemné půdní částice, hnojiva, semena, nárazy letících půdních částic ničí mladé rostliny a v místech sedimentace je zanáší vrstvou zeminy. (ŠVEHLA, VAŇOUS 1995)

Při průzkumu se sledují projevy větrné eroze, vychází se i ze svědectví místních znalců území a vyhodnocují se příčiny větrné eroze (snížení půdní vlhkosti, četnost a intenzita větrů, tvar a velikost pozemků, nedostatek přirozených zábran - remízky, trvalé travní porosty aj.).

Literatura uvádí řadu možných výpočtů a stanovení potenciální či skutečné ohroženosti území větrnou erozí, jejich nevýhodou však je, že pracují často pouze s jednotlivými dílčími činiteli podílejícími se na větrné erozi.

Pro první orientační stanovení stupně ohrožení řešeného území byly ve VÚMOP Praha vytvořeny mapy ohroženosti půd větrnou erozí v ČR v měřítku 1 : 200 000. (DUMBROVSKÝ 2004)

Pasák stanovil rovnici posouzení erodovatelnosti půdy větrnou erozí, takto :

$$E = 22,2 - 0,72 P - 1,69 V + 2,64 R \text{ [g} \cdot \text{m}^{-2}\text{]}$$

kde: P – obsah půdních agregátů větších než 0,8 mm (%)

V - poměrná vlhkost půdy (% hmot.)

R – očekávaná rychlost větru při povrchu půdy ($\text{m} \cdot \text{s}^{-1}$) (PASÁK, 1984)

Pro komplexní posouzení všech při procesu větrné eroze byla Chepilem a Woodrufem (1963, USA) sestavena rovnice intenzity větrné eroze E, kterou pro naše poměry rozpracoval K. Vrána (1998):

$$E = f \cdot (I \cdot K \cdot C \cdot L \cdot V) \text{ [t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}\text{]}$$

kde:

E - potenciální intenzita větrné eroze

I - faktor erodibility půdy - vyjadřuje potenciální ztrátu půdy v $\text{t} \cdot \text{ha}^{-1}$ z rovného, hladkého, vegetací nechráněného pozemku za rok

K - faktor drsnosti půdního povrchu

C - klimatický faktor

L - faktor délky pozemku

V - faktor vegetačního krytu

(DUMBROVSKÝ, 2004)

2.4.3 Síť polních cest - opatření ke zpřístupnění pozemků

Jedná se o opatření, jejichž hlavním účelem je zajistit přístupnost pozemků, umožnění racionálního hospodaření a zajištění propustnosti krajiny. Jedná se o polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy apod.

Při návrhu je třeba se držet platných norem a předpisů. V rámci řešení nezapomínáme ani na zásady napojení cestní sítě na síť komunikací I., II. a III. třídy a místních komunikací a napojení systému na okolní k.ú., případně na síť lesních cest v řešeném území. (DOLEŽAL, et al. 2010)

Návrh cestní sítě musí respektovat kritéria dopravní, ekologická, půdoochranná, vodohospodářská, estetická a ekonomická.

Konkrétně musí návrh cestní sítě splňovat následující kritéria:

- zabezpečit propojení sousedních obcí,
- umožnit přístup na pole, které ze zemědělského hlediska tvoří základní výrobní jednotku, umožnit propojení zemědělských podniků nebo farem vzájemně mezi sebou,
- umožnit zpřístupnění krajiny a prostupnost zemědělského území, vedení značených turistických cest, cyklistických stezek, příp. běžeckých tratí.
- vytvořit důležitý krajínovorný polyfunkční prvek s funkcí ekologickou, půdoochrannou, vodohospodářskou a estetickou,
- využít polních cest jako základního liniového tvaru vhodného pro stanovení nové hranice pozemku nebo nové hranice k.ú., zajistit návaznost na stávající polní cesty,
- umožnit přístup k vodohospodářským stavbám, k lokalitám s těžbou nerostů a surovin, ke skládkám tuhého komunálního odpadu,
- odpovídat i obecně vodochranným zásadám, aby nedošlo k ovlivnění či ohrožení jakosti vod (haváriemi apod.). (DUMBROVSKÝ, 2004)

Členění polních cest

- *podle významu*
 - cesty hlavní dvoupruhové, jednopruhové
 - cesty vedlejší jednopruhové
 - cesty doplňkové jednopruhové. (STŘÍTECKÝ, et al. 2010)

- podle návrhové kategorie (charakterizované zlomkem) (Tab. 3)

- v čitateli písmenný znak označující polní cestu (P) a volnou šířku polní cesty v m
- ve jmenovateli návrhová rychlost v km/h

Polní cesty			
Hlavní ^{*)}		Vedlejší ^{**)}	Doplňkové ^{***)}
Dvoupruhové	Jednopruhové	Jednopruhové	Jednopruhové
P 7,0/50 P 6,5/50 ^{**)} P 6,0/40	P 5,0/30 P 4,5/30 ^{**)} P 4,0/30	P 4,5/30 P 4,0/30 ^{**)} P 3,5/30	P 3,5/30 P 3,0/30 -
^{*)} U zpevněných polních cest se navrhuje krajnice 2 x 0,5 m a šířka vozovky je doplňkem do volné šířky cesty. ^{**)} Doporučená návrhová kategorie pro tento typ polní cesty. ^{***)} Doplnkové polní cesty se navrhují zpravidla bez krajnic.			

Tab. 3: Návrhové kategorie polních cest - značení odpovídající normě ČSN 73 6109 (Pramen: DUMBROVSKÝ, 2004)

2.4.4 Vodohospodářská opatření

Základním dokumentem vodohospodářských zájmů a podkladem veškerého vodohospodářského rozhodování v území, z něhož čerpá jak zpracovatel ÚPD, tak i projektant KPÚ je směrný vodohospodářský plán (REINÖHLOVÁ, E. et. al. 1999)

Zásady uvedené v samotném návrhu vodohospodářských opatření musí respektovat hlediska zabezpečení území proti negativním dopadům nesprávného hospodaření s vodou v situaci nového uspořádání řešeného území pozemkovými úpravami. (STRÍTECKÝ, et al. 2010)

Vodohospodářská a protipovodňová společná zařízení mají mnoho společných charakteristik a funkcí jako zařízení protierozní. I jejich účel je často podobný. Východiskem pro jejich navrhování není prioritně ochrana půdy před erozí, ale zvýšení retence území, ochrana intravilánu, technické infrastruktury, pozemků, vodních nádrží a dalších krajinných prvků před povodněmi. (http://www.la-ma.cz/ksz/o-spolecnych-zarizenich/#vh_udolnice)

Navrhovaná opatření je možné rozdělit do následujících skupin:

- opatření ke zlepšení vodních poměrů - cílem je zvýšení retenční schopnosti krajiny, zpomalení povrchového odtoku, zlepšení půdních vlastností na zamokřených pozemcích, zlepšení vodnosti toků a doplnění malých vodních nádrží do krajiny

- opatření k odvádění povrchových vod z území (pokud není možné je v území zadržet nebo vsáknout) - svodné příkopy, průlehy, příkopy podél cest, otevřené odvodňovací příkopy a kanály, soustavy odvodňovacích příkopů, včetně objektů
- opatření k ochraně před povodněmi (nutné rozlišení povodně)
 - povodeň regionální* - připadá v úvahu v rámci procesu pozemkových úprav pouze návrh ochranných hrází, zkapacitnění toku, případně návrh retenčních nádrží na těchto tocích
 - povodeň lokální* - opatření na vodních tocích (malá vodní nádrž s retenčním účinkem, poldr, zkapacitnění či ochranná hráz na drobných vodních tocích) nebo v povodí těchto toků bezprostředně nad ohrožovanou zástavbou (záchytné a svodné příkopy, průlehy, ochranné meze s retenčním prostorem a malé vodní nádrže s retenčním účinkem)
- opatření k ochraně povrchových a podzemních vod - převážně se jedná o PEO (na plochách protierozní osevní postup, , při zaústění svodných prvků do toků např. sedimentační jímky)
- opatření k ochraně vodních zdrojů - jedná se o pásma hygienické ochrany
- opatření u stávajících vodních děl na vodních tocích, opatření u staveb sloužících k závlaze a odvodnění pozemků. (DOLEŽAL, et al. 2010)

3. Cíl práce

Cílem diplomové práce je nastínit možnosti rozvoje zvolené lokality na základě analýzy součinnosti územně plánovací dokumentace a uskutečněných pozemkových úprav. Vlastní postup vypracování bude následující:

- výběr vhodné zájmové oblasti,
- návrh kritérií pro hodnocení přínosu územně plánovací dokumentace z hlediska rozvoje venkovského prostoru,
- vlastní analýza zájmové oblasti dle navržených kritérií,
- vyhodnocení získaných výsledků,
- návrh opatření a doporučení z hlediska zabezpečení součinnosti mezi územním plánem a rozvojem venkovského prostoru.

Ze získaných poznatků bude návrh opatření a doporučení vyhotoven v písemné formě a ve formě mapového výstupu (Příloha 3).

4. Materiál a metodika

4.1 Materiál

Obr. 3: Poloha městyse Štítary (Pramen: <http://www.hotel-ubytovani.com/img/jihomoravsky.gif>)

Souhrnné údaje:

Znak městyse Štítary

Oficiální název - Městys Štítary

Katastrální území - Štítary na Moravě

Katastrální plocha - 2 497 ha

ZUJ (kód obce) - 594890

NUTS5 - CZ0647594890

LAU 1 (NUTS 4) - CZ0647 - Znojmo

NUTS3 - CZ064 - Jihomoravský kraj

NUTS2 - CZ06 - Jihovýchod

Nadmořská výška - 398 m. n. m.

Počet bydlících obyvatel k 1.1.2010 - 665

První písemná zpráva (rok) - 1346

Územní plán - schválený dne 18.11.2004

Komplexní pozemkové úpravy - zahájeny - 7.7.1998

ukončeny - 5.5.2004

4.1.1 Charakteristika zájmového území

Zájmové území je vymezeno katastrálním územím (k.ú.) Štítary na Moravě. Městys Štítary leží ve zvláště krajině v jižní části České republiky, v jihozápadní části Jihomoravského kraje, v jihozápadní části okresu Znojmo. Název městyse je odvozen od štítů domů, kde původní zástavbě skutečně dominuje štítová orientace usedlostí. Území je tvořeno rozsáhlými plochami zemědělské půdy navazujícími přímo na sídelní útvar a obklopené téměř ze všech stran souvislými lesními komplexy. Lesní půdy zaujímají přibližně 34% z celkové výměry katastru, což představuje 876 ha.

Historicky významný je střed obce, pro jeho ojedinělou stavební koncepci staveb z 19. století, typických pro lidové stavitelství (pohraničního) okresu Znojmo. Centrum Štítar bylo z tohoto důvodu vyhlášeno venkovskou památkovou zónou. Kostel sv. Jiří (nacházející se ve středu obce) je zajímavý tím, že věž stojí od kostela odděleně. Obdobné uspořádání je na Moravě známé pouze z Rouchovan, Jevíčka a Znojma (kostel sv. Michala). Oblast k.ú. Štítary na Moravě spadá do krajinné památkové zóny Vranovsko - Bítovsko. Městys je také vstupním prostorem do rekreační oblasti Vranovské nádrže. Do k.ú. zasahuje malá část z 290 ha zvláště chráněného území - evropsky významná lokalita Údolí Dyje. Z tohoto důvodu je celá oblast řazena i do turisticky atraktivního Podyjí.

4.1.1.1 Geomorfologické a geologické poměry

Podle regionálně-geomorfologického členění Demka (1978), spadá tato oblast do Hercynského systému, subsystému Hercynské pohoří (Český masiv), provincie Česká vysočina, Českomoravská subprovincie, oblast Českomoravská vrchovina, celek Jevišovická pahorkatina, podcelek Bítovská pahorkatina, okrsek Vranovská plošina.

Základním rysem reliéfu Českomoravské vrchoviny je rozdíl mezi ústředními a okrajovými částmi vrchoviny. Od ústředních částí klesá reliéf Českomoravské vrchoviny směrem k západu i východu. Snižování reliéfu je stupňovité. Jednotlivé stupně jsou odděleny více nebo méně výraznými svahy. Na rozdíl od ústředních, mají okrajové části většinou ráz spíše pahorkatin s plošinnými rozvodními částmi, prořezanými úzkými a hlubokými údolními.

Celou jihovýchodní část Českomoravské vrchoviny zabírá Jevišovická pahorkatina, která je jediným celkem zasahujícím do zkoumaného území. Má poměrně plochý reliéf. Základním rysem jejího reliéfu je výskyt rozsáhlých plošin, oddělených často výraznými svahy a prořezaným hlubokým údolím řeky Dyje (typické antecedentní údolí). Jevišovická pahorkatina má čtyři podcelky. Řešené území spadá do podcelku Bítovská pahorkatina, která je typická svým členitým reliéfem.

Z pohledu geologického složení jsou půdotvornými substráty, podle Tomáška, (1995) zvětraliny metamorfovaných hornin, tedy ruly, granulity, svory, fylity a amfybolity. Převážná část řešeného území je tvořena polní krajinou rovinatých plošin a odvodněnými původně podmáčenými sníženinami s malým převýšením (390 – 483 m. n. m.). Pouze západní část území kolem řeky Dyje je tvořena údolím se strmými skalními svahy. V lokalitě Dolního štitarského rybníka se nachází poddolované území, nikterak však nezasahuje do zastavěného území. Ve východním výběžku k.ú., na hranici s k.ú. Vranovská Ves, se nachází chráněné ložiskové území stavebního kamene (charakter surovin - migmatit, rula) o rozloze přibližně 36 ha.

Vodní eroze hrozí jen na menší části území. Jedná se o svažité, intenzivně zemědělsky využívané pozemky, které jsou pravidelně zbavovány drnu. Zvýšené riziko pak přináší nevhodný způsob orby, pojíždění technikou po spádnici, vypalování strnišť.

Větrná eroze hrozí v souvisle odlesněné části území (shodně s obvodem KPÚ). Chybí struktury rozptýlené zeleně, schopné účinně snižovat nebezpečí vzniku větrné eroze na většině území.

4.1.1.2 Klimatické poměry

Dle Köppenovy klasifikace (kontext světové klimatu) spadá řešené území do typu Cfb, tedy podnebí vlhkého, mírně chladného s suchou a mírnou zimou.

Dle Quittovy klasifikace (klasifikace s regionální platností) spadá celé zájmové území do mírně teplé oblasti MW11. Mírně teplá klimatická oblast se vyznačuje průměrnou teplotou vzduchu v měsíci červenec 17 až 18 °C a v měsíci leden -2 až -3 °C, průměrným počtem letních dní 40 až 50, průměrným počtem mrazových dní 110 až 130 dní a průměrným ročním úhrnem atmosférických srážek 569 mm.

Podle klasifikace z Atlasu podnebí ČSR 1958 se zájmové území hodnotí jako oblast mírně teplá, podoblast mírně suchá. Okrsek se značí B2 a jeho charakteristika zní - mírně teplý, mírně suchý, převážně s mírnou zimou. Klimatickým znakem okrsku B2 je lednová teplota nad -3 °C. (TOLASZ a kol. 2007)

Teplota

- Průměrná roční teplota vzduchu (t) + 8,8 °C
- Průměrná teplota vzduchu ve vegetačním období (IV-IX) + 15,2 °C

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
- 1,9	- 0,5	3,9	8,9	14,1	17,0	19,0	18,1	14,4	8,9	3,5	- 0,2

Tab. 3: Průměrné měsíční teploty (t) (Údaje převzaty z meteorologické stanice Znojmo)

Srážky

- Průměrný úhrn ročních srážek (S) - 569 mm
- Průměrný úhrn srážek ve vegetačním období (IV-IX) (S') - 369 mm

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
29	30	25	40	60	66	84	71	48	44	38	34

Tab. 4: Průměrné měsíční srážky (mm) (Údaje převzaty z meteorologické stanice Znojmo)

a) Langův dešťový faktor - $Df = \frac{S}{t} = \frac{569}{8,8} = 64,66$

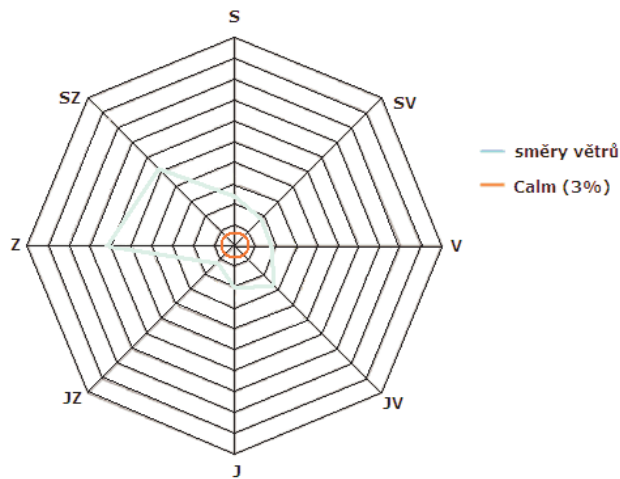
- charakteristika území: podnebí přechodné

b) Vláhová jistota dle Mináře - $a = \frac{S - S'}{t} = \frac{569 - 474}{8,8} = 10,79$

- charakteristika území: podnební oblast přechodná až mírně vlhká.

Proudění vzduchu

Největší četnost směru větrů (obr. 3) v roce má západní proudění 25%, naopak nejmenší četnost směru větrů v roce má jihozápadní proudění 5,3%. Bezvětrí (calm) činí 3,1%. (Údaje převzaty z meteorologické stanice Znojmo)

Obr. 3: Větrná růžice (*Pramen: Autor*)

4.1.1.3 Půdní poměry

Půdní poměry zájmové oblasti značně závisí na poměrně pestrém geologickém podloží. Některé horniny jsou však velmi proměnlivé a dávají vznik nejrůznějším půdním vlastnostem. Ekologické (stanovištní) podmínky, genetické půdní typy a půdní druhy, charakterizují na daném území bonitované půdně ekologické jednotky (BPEJ).

Půdotvornými substráty jsou zejména zvětraliny metamorfovaných hornin (ruly, svory, fylity, granulity, amfibolity, hadce, krystalické vápence). (TOMÁŠEK, M. 1995)

Podle Půdní mapy České republiky (TOMÁŠEK, M. 1995) jsou na studovaném území zastoupeny z velké části půdy písčitohlinité a okrajově půdy hlinité.

Nejrozšířenějším půdním typem jsou kambizemě eubazické (nasyčené), případně kyselé a hnědozemě. Na vrcholech návrší se vyskytují mělké kambizemě skeletovité. Ty jsou vázány na výchozy pevných hornin a na původně zalesněné plochy. Matečným substrátem půd jsou svahoviny, deluvia a eluvia výše zmíněných hornin. Jsou většinou středně hluboké, na obnažených vrcholech a strmých svazích kamenité a mělké. Ve sníženinách severně od obce a kolem ní se projevují znaky povrchového oglejení půdy.

V nivách toků a v depresích se vyvinuly půdy oglejené a půdy ilimerizované, z části různé typy půd hydromorfních (nivní půdy glejové a nivní půdy karbonátové). Stav a vývoj půd byl podstatně ovlivněn provedením meliorací - odvodněním

zamokřených ploch a trvalým snížením hladiny podzemních vod v nivách a na prameništích v odlesněné části území. Další příčinou změn kvality půdy je dlouhodobě praktikovaný způsob kultivace s použitím těžké mechanizace, agrochemikálií a scelení pozemků bez ohledu na jejich sklon. To vše má za následek degradaci struktury půdy, odnos ornice, snížení podílu humózních částic a živin, zvýšení podílů prachových částic a utužení podorniční vrstvy.

Z celkové plochy 2 497 ha tvoří 1 386 ha zemědělská půda (z toho 1 342 ha orná půda a pouze 32 ha TTP a 12 ha zahrad), 881 ha lesní půda, 73 ha vodní plochy, 136 ha ostatní plochy a 21 ha zastavěné plochy.

4.1.1.4 Hydrologické poměry

Severní část k.ú. náleží asi jednou třetinou do povodí toku Doubravka (h.č.p. 4-14-03), který přetíná silnici III/4016 do Ctidružic. Jejími pravostrannými přítoky jsou záchytné a svodné příkopy (SZP1) z katastrálního území Štítary na Moravě, levostrannými přítoky jsou záchytné příkopy v k.ú. Ctidružice, které zasahují do k.ú. Štítary na Moravě jen okrajově. Ostatní část území spadá do povodí Dyje (h.č.p. 4-14-02). Retenční schopnost obou povodí je dobrá, hlavně z důvodu souvislých komplexů lesních porostů, propustných půd z velké části s malým sklonem.

Štítarský potok (dílčí povodí s h.č.p. 4-14-02-052) je levostranným přítokem Dyje. Přítoky Štítarského potoka jsou záchytné a svodné příkopy (SZP2, SZP3). Dalším tokem je bezejmenný levostranný přítok Dyje (BT1), jehož délka je 2,6 km. Bezejmenný tok (BT1) začíná u místní komunikace na „Buchan“ a ústí do Horního štítarského rybníka přes rybník Popák a dále pak pokračuje až do řeky Dyje. Do Horního štítarského rybníka ústí i bezejmenný tok (BT2), který do k.ú. Štítary na Moravě přitéká ze sousedního k.ú. Šumná. V jihozápadní části území protéká další bezejmenný tok BT4. Tento tok je až na 300 m neupravený a přirozeně protéká luční nivou po kraji lesa a dále lesem až do řeky Dyje. Je doporučeno zachovat jak stav toku, tak i přirozených mokřadů kolem. V letošním roce (2011) je v plánu provedení revitalizace rybníku Popák jakož i přilehlého bezejmenného potoka BT2.

V katastrálním území obce se nalézají tři vodní nádrže, kterými jsou rybník Popák, Horní a Dolní štítarský rybník. Rybníky slouží k akumulaci vody (pro chov ryb), k požárním účelům, dále plní funkci rekreační a estetickou. V současné době je

podána žádost o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby vztahující se k rybníku Popák. Na základě této žádosti má být provedena stavební úprava a revitalizace samotného rybníku a na něj navazujícího Štítarského potoka. V intravilánu obce se pak nalézají jedna malá požární nádrž, která byla v loňském roce kompletně zrekonstruována.

Vodní režim půdy v extravilánu byl v posledních 40 - 50ti letech ovlivněn výstavbou souvislých drenážních systémů, úpravami stávajících toků a výstavbou nových otevřených kanálů severně od silnice II./468. Veškeré toky a otevřené kanály jsou z větší části zanesené a jejich průtočná kapacita je značně zmenšena.

Rekognoskační terénu bylo zjištěno, že drenáž v určitých lokalitách je téměř nefunkční. Nejhorší situace je v trati „Dvorská“ severně od areálu úpravní vody, kde je celé údolí značně podmáčeno, šachtice jsou vyvráceny a téměř po terén zanesené. Tento stav je způsoben zřejmě necitlivým obhospodařováním a oráním až do břehů jednotlivých recipientů. Stejně tak jako vyvrácení kontrolních šachtic je dílem nezodpovědného obhospodařování jednotlivých honů.

Odtokové poměry v intravilánu jsou dostačující, je zde vidět, že koryto je zčásti upraveno a pravidelně se čistí.

Pitná voda pro obyvatele je z úpravní vody Štítary, kam se vytlačí z odběrného objektu z údolní nádrže Vranov. Obec má čističku odpadních vod, která je situována v jihovýchodní části obce nad Horním štítarským rybníkem a čistí vody obecní, ale také vody z objektů, které se nacházejí na pláži Vranovské přehrady a které jsou provozovány městysem Štítary.

V k.ú. Štítary na Moravě byla vyhlášena pásma hygienické ochrany vodárenských objektů a to pásmo I., II.b a III. V jižní části katastru je oplocená skládka vodárenských kalů sloužící k ukládání produkce odvodněného kalu z úpravní vody Štítary. V současné době je podán návrh na její rozšíření.

4.1.1.5 Biota

Podle Biogeografického členění ČR (CULEK, et al. 1996) spadá studované území do Jevišovického bioregionu (1.23). Z pohledu fyto geografického členění se území řadí k oblasti mezofytika, obvodu Českomoravské mezofytikum a okresu (fytochorionu) Moravské podhůří vysočiny s květenou hercynských pahorkatin a vysočin (Hercynicum submontanum).

Vyskytují se zde lesní společenstva 1. až 4. vegetačního stupně. Vegetační stupně: kolinní (250 až 400 m. n. m.) a suprakolinní (400 až 550 m. n. m.). (MACKOVČIN a kol. 2007)

V kolinním stupni je patrný výskyt teplomilných doubrav a vápnomilných bučin. Ve výšce 400 m n. m. probíhá hranice thermofytika (nížinná teplá oblast). Co se týká stupně suprakolinního, ten je zastoupen povětšinou habrovými doubravami a acidofilními bory. (SKALICKÝ 1988)

Potenciální přirozenou vegetací v lokalitě jsou dubohabřiny. Ty jsou také místy v okolí zachovány (přírodě blízké lesy, lesní přírodní biotopy), vesměs jsou ale nahrazeny druhotnými smrkovými a borovými porosty s příměsí modřínu a jedle bělokoré. (MACKOVČIN a kol. 2007)

V řešeném území se nalézají dvě navrhovaná chráněná území a to přírodní památka Eduardova skála a Orlí hnízdo. Tyto části lesů mají přírodě blízký charakter s přirozenou druhovou skladbou (dub, habr, klen, lípa).

Na druhotně odlesněných plochách převažují pole, místy louky a lokálně rybníky s výskytem nepůvodní bioty kulturní zemědělské krajiny.

V roce 2009 byli pracovníci Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Kněžice (ZO ČSOP Kněžice) upozorněni botaniky z Telčska na lokalitu jižně od obce Štítary. Zde byl na zarůstajících svazích nad Štítarským potokem zaznamenán výskyt více než 100 jedinců hořce křížatého (*Gentiana cruciata*). Byl potvrzen také výskyt malé izolované populace kriticky ohroženého modráška hořcového (*Maculinea alcon rebeli*), jehož životní cyklus je s touto rostlinou svázán. Jedná se o do té doby neznámou lokalitu jedné z posledních populací modráška hořcového na území ČR. (<http://www.csopknezice.cz/>)

Tato lokalita se nachází na hranici s katastrálním územím Onšov nad Švýcarskou zátokou.

ZO ČSOP Kněžice se v dubnu 2010 přihlásila do grantového výběrového řízení programu Strom života Nadace Partnerství s projektem "Záchrana lokality kriticky ohroženého modráška hořcového u obce Štítary na Znojemsku". Tento projekt byl grantovou komisí podpořen. Cílem projektu je zajistit realizaci akutních zásahů ve prospěch tohoto ohroženého druhu a seznámit místní obyvatele s významem lokality a způsobem péče o ni. (<http://www.csopknezice.cz/>)

4.1.2 Územní plán obce Štítary

Pro obec Štítary byla urbanistická studie zpracována v roce 1993, ta byla následně doplněna o náležitosti územní studie, která přebrala funkci konceptu územního plánu, a projednána. Zadání územního plánu bylo zastupitelstvem obce schváleno 6. září 1995, samotný návrh územního plánu sídelního útvaru byl zpracován o rok později, tedy v roce 1996, avšak nebyl schválen. Teprve v únoru 2002 došlo k přepracování návrhu územního plánu obce z důvodu zapracování komplexních pozemkových úprav, nové technické infrastruktury, nových legislativních předpisů jakož i nových požadavků na digitalizaci a standardizaci územně plánovací dokumentace. Zastupitelstvo obce schválilo územní plán obce 18. 11. 2004. Územní plán obce byl zpracován podle zákona č. 50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu.

Územní plán obce stanoví urbanistickou koncepci, určí základní regulaci území a vymezí hranici zastavitelného území obce.

Pořizovatelem návrhu územně plánovací dokumentace je odbor územního plánování Městského úřadu ve Znojmě . Pořizovatelem předchozích stupňů územně plánovací dokumentace byl Okresní úřad ve Znojmě, referát regionálního rozvoje.

Územní plán obce Štítary byl pořízen na základě rozhodnutí obce jako materiál koordinující rozvojové zájmy v území.

Zpracovatelem územně plánovací dokumentace je Urbanistické středisko Jihlava, spol. s.r.o., Matky Boží 11, 58601 Jihlava.

Hlavní cíle územního plánu:

- a) *zachování a zvýraznění urbanistické struktury obce*, stanovení regulačních zásad výstavby a přestavby území, zejména stanovení podmínek využití veřejných prostranství (návsi) s řadou památkově chráněných objektů a navazujících prostor
- b) *navrhnutí ploch pro novou obytnou výstavbu*
- c) *zajištění rehabilitace a rozvoje přírodních hodnot krajiny*, zkvalitnění životního prostředí - územní plán nově vymezuje na celém řešeném území územní systém ekologické stability v návaznosti ne zpracované komplexní pozemkové úpravy a vymezuje vztahy k existujícím chráněným územím (přírodní památka Eduardova skála a Orlí hnízdo)

- d) *využití rekreačního potenciálu území* - řešení území u přehrady je převzato z Regulačního plánu rekreační zóny Vranovské pláže a hráze
- e) *stanovení zásad řešení dopravy v obci*
- f) *stanovení koncepce dobudování technické vybavenosti*
- g) *navrhnutí ploch pro drobnou místní výrobu*

Postupem času a v důsledku rozvoje obce bylo potřeba do územního plánu zanechat nutné změny a proto byla v roce 2010 provedena „změna č. 1“ původního územního plánu obce. Ve stejném roce byl podán návrh i na „změnu č. 1 a“, tato změna však nebyla schválena. Změna č. 1 se týkala navržení nové zastavitelné plochy určené k umístění technického vybavení - fotovoltaické elektrárny v západní části katastrálního území Štítary na Moravě v trati „Na Buchánu“. Změna č. 1 a se týkala rozšíření skládky vodárenských kalů v návaznosti na stávající plochu skládky. Jednalo se o plochu v údolí vodoteče BT4, bezejmenného přítoku Štítarského potoka, na rozhraní mezi lesem a zemědělsky využívanými pozemky jihozápadně od obce Štítary.

V současné době je pro městys Štítary zpracováván nový územní plán podle zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, na který žádá městys dotaci z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) prostřednictvím Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013 na územně plánovací činnost, konkrétně na tvorbu územního plánu.

4.1.3 Komplexní pozemkové úpravy - k.ú. Štítary na Moravě

Okrasní pozemkový úřad (OPÚ) ve Znojmě rozhodl o provedení komplexní pozemkové úpravy na základě žádosti vlastníků nadpoloviční výměry zemědělské půdy.

Účelem prací je uspořádání vlastnických práv k pozemkům a současně vytvoření podmínek k racionálnímu hospodaření, k ochraně a zúrodnění půdního fondu, zlepšení životního prostředí, zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability.

Zhotovitelem návrhu je Agroprojekt PSO, s r.o., Slavíčková 1b, 638 00 Brno, zodpovědným projektantem pak Ing. Jan Zavrtálek.

Komplexní pozemkové úpravy v k.ú. Štítary na Moravě byly zahájeny dne 7. 7. 1998. Úvodní jednání, které svolal Okresní pozemkový úřad Znojmo, se konalo

dne 27. 11. 1998 ve Štítarech. Plán ÚSES byl schválen dne 16. 11. 1999. Soupis nároků vlastníků podle jejich výměry a ceny byl doručen vlastníkům a současně byl vyložen od 23. 11. 2000 do 7. 12. 2000. Zpracovaný návrh byl poté vystaven okresním pozemkovým úřadem k veřejnému nahlédnutí od 14. 3. 2001 do 28. 3. 2001 s možností vznesení námitek a připomínek. Současně s tím byl zpracovaný návrh předložen i dotčeným orgánům státní správy. Následně bylo nařízeno závěrečné jednání a to na den 30. 3. 2001. Na tomto jednání byla stěžovateli vznesena připomínka k umístění pozemků, k vytvoření hospodářských celků a k vlastní nezákonnosti provedení pozemkových úprav. OPÚ k této připomínce sdělil, že nově vyčleněné pozemky jsou v přiměřené kvalitě a přiměřené výměře a tvoří ucelený hospodářský celek. Při odsouhlasování návrhu pozemkových úprav se PRO vyslovili vlastníci pozemků, jejichž výměra činila 74,32 % z celkové výměry pozemků zahrnutých do pozemkových úprav. Na základě odsouhlasení dvou třetin vlastníků výměry půdy dotčené pozemkovou úpravou rozhodl OPÚ o schválení návrhu komplexní pozemkové úpravy dne 4. 4. 2001. Proti tomuto rozhodnutí podali stěžovatelé odvolání k Ministerstvu zemědělství ČR, Ústředního pozemkového úřadu. Ten rozhodl dne 29. 6. 2001 o zamítnutí odvolání stěžovatelů a potvrdil tím rozhodnutí OPÚ ze dne 4. 4. 2001. proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Ústředního pozemkového úřadu podali stěžovatelé žalobu k nejvyššímu správnímu soudu. V tomto případě bylo opět dospěno k závěru, že žaloba není důvodná a proto žalobu rozsudkem ze dne 21. 3. 2007 zamítl. Stěžovatelé následně podali dne 6. 6. 2007 stížnost k Ústavnímu soudu. I v tomto rozhodnutí byla ústavní stížnost dne 25. 10. 2007, jako návrh zjevně neopodstatněný, zamítnuta.

Komplexní pozemkové úpravy byly ukončeny a zapsány do katastru nemovitostí dne 5. 5. 2004.

Rozsah prací

- <u>Celková výměra k. ú. Štítary na Moravě dle SPI:</u>	2496,4562 ha
- <u>Výměra obvodu pozemkových úprav (ObPÚ):</u>	1495,6931 ha
z toho:	vlastní k.ú. 1426,7216 ha
	zahrnuto ze sousedních k.ú. (Ctidružice, Šumná) 68,9715 ha

- <u>Počet parcel v k.ú. Štítary na Moravě:</u>	
před komplexní pozemkovou úpravou	1181
po komplexní pozemkové úpravě	761
- <u>Počet listů vlastnictví (LV) v k.ú. Štítary na Moravě:</u>	808
z toho zahrnuto do ObPÚ:	191
Počet LV zahrnutých do ObPÚ v k. ú. Ctidružice:	4
Počet LV zahrnutých do ObPÚ v k. ú. Šumná:	26

4.2 Metodika

Na základě prozkoumání získaných dokumentů, územně plánovací dokumentace a projektu komplexních pozemkových úprav, bude provedena analýza návrhů ve vazbě na posouzení současného stavu k.ú. Štítary na Moravě. Analýza bude vztažena na provázanost výše zmíněných dokumentů a to především z pohledu jejich vzájemné harmonizace. Provázanost těchto dvou dokumentů spočívá především v plánu společných zařízení kam spadá řešení územního systému ekologické stability, protierozní ochrany území, cestní sítě a vodohospodářská opatření. Metodika bude členěna do jednotlivých kapitol, s vymezenými postupy práce, podle nichž bude zpracováno i zvolené zájmové území. Výsledkem bude textové a grafické zhodnocení propojenosti územně plánovací dokumentace a komplexních pozemkových úprav s možným návrhem na zlepšení a rozvoj venkovského prostoru.

4.2.1 Územní systém ekologické stability

Postup v rámci ÚPD

Získané podklady budou vyhodnoceny a popsány. Dále bude vymezen systém ekologické stability, zájmové plochy ochrany přírody a další ekologicky nejstabilnější plochy. Následně bude popsána koncepce návrhu v rámci územně plánovací dokumentace.

Postup v rámci PÚ

Získané podklady budou vyhodnoceny a popsány. Poté bude následovat popis návrhu územního systému ekologické stability v rámci plánu společných zařízení, který je součástí komplexní pozemkové úpravy.

Závěrečné zhodnocení

Zhodnocení jednotlivých postupů v rámci součinnosti územně plánovací dokumentace a pozemkových úprav s následným posouzením reálného stavu.

4.2.2 Protierozní opatření

Postup v rámci ÚPD

Získané podklady budou vyhodnoceny a popsány. Bude proveden průzkum stavu erozní ohroženosti s následným popisem návrhu na možná protierozní opatření.

Postup v rámci PÚ

Bude proveden popis aktualizace průzkumu stavu erozní ohroženosti v rámci územně plánovací dokumentace. Následně bude proveden popis návrhu opatření proti erozi a koordinace s návrhem ÚSES a cestní sítě.

Závěrečné zhodnocení

Zhodnocení jednotlivých postupů v rámci součinnosti územně plánovací dokumentace a pozemkových úprav, s následným posouzením reálného stavu.

4.2.3 Cestní síť

Postup v rámci ÚPD

Bude provedeno posouzení využití a stavu stávající cestní sítě a popis návrhu na její doplnění.

Postup v rámci PÚ

Ve vztahu k pozemkovým úpravám bude proveden popis návrhu na doplnění cestní sítě a koordinace s navrženými prvky územního systému ekologické stability.

Závěrečné zhodnocení

Zhodnocení jednotlivých postupů v rámci součinnosti územně plánovací dokumentace a pozemkových úprav s následným posouzením reálného stavu.

4.2.4 Vodohospodářská opatření

Postup v rámci ÚPD

Ve vztahu k územnímu plánu obce bude popsán provedený průzkum vodohospodářských zájmů v území. Následně bude popsán návrh na vodohospodářská opatření.

Postup v rámci PÚ

Bude proveden popis návrhu vodohospodářských opatření v rámci plánu společných zařízení, který je součástí komplexní pozemkové úpravy.

Závěrečné zhodnocení

Zhodnocení jednotlivých postupů v rámci součinnosti územně plánovací dokumentace a pozemkových úprav s následným posouzením reálného stavu.

4.2.5 Návrhové opatření

V této kapitole bude popsán možný návrh na zlepšení a rozvoj venkovského prostoru.

5 Výsledky

Pozemkový úřad oznámil obci zahájení řízení o komplexních pozemkových úpravách v roce 1998. Městys Štítary měl v té době územní plán ve fázi rozpracovanosti, proto konzultoval vzniklou situaci s projektantem územního plánu a stavebním úřadem. Na základě potřeby zapracování komplexních pozemkových úprav v roce 2002 došlo tedy k přepracování návrhu územního plánu obce z roku 1996. Dokumentace schváleného návrhu pozemkových úprav byla poskytnuta projektantovi územního plánu z důvodu jeho zapracování do územního plánu.

V zadání územního plánu je obsažena nutnost převzetí plánu společných zařízení. Tyto záměry již nejsou zahrnuty mezi veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření. V zadání jsou zahrnuty také další možné požadavky na uspořádání krajiny.

Koncept územního plánu zpracován nebyl. Na místo něj byla zpracována územní studie, která funkci konceptu převzala.

Návrh územního plánu byl projektantem zpracován na základě požadavků schváleného zadání. Do územního plánu byl projektantem zapracován schválený plán společných zařízení s následným dořešením dalších případných problémů v nezastavěném území, zejména mimo obvod pozemkových úprav.

Na základě veřejného projednání, organizovaného pořizovatelem, bylo zpracováno rozhodnutí o námitkách. Následně byla zajištěna úprava územního plánu. Územní plán obce byl schválen zastupitelstvem obce dne 18. 11. 2004 (viz. Příloha 4). Komplexní pozemkové úpravy pak byly ukončeny a zapsány do katastru nemovitostí dne 5. 5. 2004. Koncem roku byly podány návrhy na „změnu č. 1“ a „změnu č. 1a“ územního plánu. Dnem 15. 4. 2010 nabyla změna č. 1 účinnosti. Tato změna se týkala navržení nové zastavitelné plochy určené k umístění technického vybavení - fotovoltaické elektrárny. „Změna č. 1a“, kterou se měla rozšířit stávající plocha skládky vodárenských kalů, nebyla schválena.

5.1 Územní systém ekologické stability

Postup v rámci ÚPD

Do územního plánu obce Štítary jsou, jako základní dokumenty ÚSES, zapracovány generel místního systému ekologické stability pro k.ú. Štítary na Moravě, návrh komplexních pozemkových úprav Štítary a plán územního systému ekologické stability, na základě kterého byla provedena aktualizace ÚSES.

Generel místního ÚSES pro k.ú. Štítary na Moravě byl zpracován již v roce 1993. V rámci komplexních pozemkových úprav byl tento místní ÚSES upřesněn především na zemědělském půdním fondu bez návaznosti na les a bez zohlednění nadregionálních ÚSES ČR. V roce 1996 byl v nadregionální ÚSES upraven, což ovlivnilo také místní ÚSES. Z tohoto důvodu byl v roce 2004 zadán plán místního ÚSES jako podklad pro územní plán obce Štítary, který zohledňuje změny nadregionálního a regionálního ÚSES a také ostatní funkce a limity využití území. Především však vymezuje místní ÚSES nejen na zemědělské půdě, ale také na lesním půdním fondu. V řešeném území je tedy vymezen ÚSES dvou hierarchických úrovní, tj. nadregionální a lokální ÚSES (Příloha 4).

Nadregionální územní systém ekologické stability

Územím prochází nadregionální biokoridor NK 164, který má dvě osy. Obě osy jsou situovány z větší části na kvalitní lesní porosty po obou stranách Vranovské přehrady. Osa nadregionálního biokoridoru (NRBC) je rozčleněna vloženými lokálními biocentry na devět úseků. Pro vložená biocentra jsou využita stanoviště pro xerothermní vegetaci a skalní společenstva. Všechny skladebné části nadregionálního ÚSES jsou funkční a relativně velmi kvalitní.

Místní (lokální) územní systém ekologické stability

V území je vymezeno celkem 16 lokálních biocenter (LBC) a 9 lokálních biokoridorů (LK). Devět biocenter je vložených do nadregionálního biokoridoru. Místní ÚSES je členěn do dvou větví. Jedna větev zastupuje hydricky vlhčí stanoviště a je vedena podél toku Doubravka a dále navazuje na nadregionální ÚSES. Druhá větev reprezentuje hydricky normální až sušší stanoviště a propojuje lesní ekosystémy západní a východní části katastrálního území. Na tuto větev navazuje v kombinovaném LBC Konatlice místní ÚSES, který zahrnuje suchá i vlhčí stanoviště a spojuje celý systém místního ÚSES s nadregionálním biokoridorem.

Minimální rozloha lokálních biocenter je 3 ha. Minimální šířka a maximální délka lokálních biokoridorů lesních je 15 m a 2 km, mokřadních 20 m a 2 000 km

Součástí místního územního systému ekologické stability jsou rovněž interakční prvky, které napomáhají příznivému působení biocenter a biokoridorů na okolní méně stabilní až nestabilní krajinu. V interakčních prvcích nalézají vhodné prostředí na život opylovači kulturních rostlin a predátoři omezující populaci škůdců.

Postup v rámci PÚ

Podkladem pro vypracování návrhu společných zařízení komplexní pozemkové úpravy bylo vyhodnocení přírodních podmínek a provedený rozbor současného stavu krajiny a způsobu jejího využívání. Soubor informací obsažený v dostupných podkladech (včetně generelu ÚSES) byl doplněn jednak podrobným krajinářským průzkumem se zaměřením na vyhodnocení krajinného rázu a estetické hodnoty krajiny, vlivu využívání území na krajinu a životní prostředí, jednak ochranářským průzkumem se zaměřením na vyhodnocení míry ohrožení půdy erozí a dále průzkumem na vyhodnocení dopravních a vodohospodářských poměrů.

V obvodu pozemkové úpravy byly začleněny pouze pozemky zemědělsky intenzivně využívané, z tohoto důvodu byla kostra ekologické stability obvodu pozemkové úpravy nedostatečná a bylo tedy nutné navrhnout jejich doplnění.

Plán územního systému ekologické stability slouží pro účely doplnění souboru informací potřebných k vymezení zájmů ochrany přírody, limitů využití území pro účely výrobní (zemědělské, lesní, průmyslové, dopravu, aj.) a nevýrobní (bydlení, rekreace) a limity řešení obnovy vlastnických práv a vztahů, zvláště chráněných částí přírody a ochrany krajinného rázu.

Dle podkladů poskytnutých referátem Životního prostředí Znojmo jsou generelem ÚSES vymezeny v obvodu KPÚ lokality a jednotlivé stromy hodné ochrany jako významný krajinný prvek (VKP). Mimo ně mají dle ustanovení zákona č. 114/92 Sb. hodnotu VKP stávající lesy, nivy toků a rybníky. V obvodu KPÚ jsou tato VKP navržena k registraci dle generelu ÚSES:

3/ 33-22-13 U Lípy

Lokalita s významným stromem - *Tilia cordata*. Plocha kolem stromu neupravená, ruderalní bylinný porost.

4/ 33-22-13 *Za Hřbitovem*

Lokalita s významným stromem - *Tilia cordata* na ladem ležící, neupravené ploše.

5/ 33-22-13 *U Křížku*

Lokalita s významným stromem - *Tilia cordata* na ploše silničního tělesa.

6/ 33-22-13 *Kóta 413*

Částečně rekultivovaný lom, (přechodně skládka), lada, polokulturní trávník, lada, porost *Pinus silvestris*, okraje plochy ruderalizované, neřízené ukládání odpadů.

7/ 33-22-13 *Horní štítarský rybník*

Mělký rybník s nedostatečným přítokem vody, eutrofizace, ruderalizace porostů na většinou travnatých březích, nedostatek trvalých dřevinných porostů, možnost šíření mokřadních a vodních společenstev v zanášené části plochy rybníka.

12/ 33-22-13 *U Rybníčku*

Louka s malým, vysychajícím rybníčkem. Skupina vrby, břízy, borovice, v okolí napřímeného toku (odpadu), na zamokřených plochách mokřadní druhy bylin - ostřice, blatouch, sítina, rozrazil. Navazuje na polokulturní suchou louku.

13/ 33-22-13 *U Helenina dvora*

Ruderalizovaná lada na místě zbořeného objektu, aleje převážně ovocných stromů kolem cest, pod stromy náletové porosty keřů, ruderalizace bylinného i keřového patra.

15/ 33-22-13 *Cesta k pláži*

Aleje převážně stromů kolem cest, pod stromy náletové porosty keřů, ruderalizace bylinného i keřového patra.

18/ 33-22-13 *Lada u lesa*

Údolí zavážené odpady a kaly, ruderalizované bylinné patro, lada, svahy zarůstající nálety dřevin, tůňka u lesa.

19/ 33-22-13 *Popák*

Rybník (eutrofizace), svěží až zamokřené louky, skupiny vrby, topolů, ruderalní bylinné porosty na břehu. Navazuje na zastavěné území. (Divoké skládky).

21/ 33-22-13 *Pod Konatlicí*

Les hospodářský, převážně nevyhovující druhová a věkové skladba porostu (smrk, borovice, modřín, ochuzený podrost), na jižním okraji navazuje na břehový porost s olšemi. Okraje ruderalizované.

22/ 33-22-13, 13/ 33-22-14 *Lesík*

Hospodářský les, částečně vyhovující druhová a věkové skladba porostu (dub, borovice, modřín, ochuzený podrost), na jižním okraji navazuje na břehy drobného

toku s topoly. Okraje ruderalizované. Na východní straně navazuje na pastvinu a nálety zarůstající mez (VKP 4/ 33-22-14).

4/ 33-22-14 Pastvina

Lada na vysušeném stanovišti zarůstající nálety, mez se souvislým porostem keřů (trnky, šípek, bez černý) ruderalizace bylinného patra.

Významnější ekologicky stabilní struktury byly a jsou na zbytcích mezí a skalkách kolem silnice II/3988 ve východní části řešeného území. Zde se nacházejí i dvě funkční biocentra LBC Konatlice a LBC Pod Konatlicí. Ekologicky stabilní struktury nalezneme též kolem potoka protékajícího jižním okrajem zastavěného území. Ekologickou stabilitu zvyšují i luční společenstva na extenzivně využívaných částech luk v nivách toků kolem obce i v trati U rybníčku a Pod Statkem. Na lesní půdě mimo obvod KPÚ je ekologických stabilních prvků větší množství, tvoří větší podíl ploch a umožňují vymezení lokálních i regionálních struktur ÚSES.

Dle návrhu plánu společných zařízení byla navržena (tab. 5 a tab. 6) dvě lokální biocentra lesní (LBC Křížanka a LBC Skalka), která je nutno založit a jedno lokální biocentrum lesní a mokřadní (LBC Konatlice), které je již funkční. Dále bylo navrženo celkem sedm lokálních biokoridorů lesních (LK1 až LK6 a LK8), doplňková zeleň jako interakční prvek liniový podél vodotečí a cestní sítě a interakční prvky plošné v trati „Konatlice“, „U Dráhy“, „U Rybníčku“ a „Nad Plážskou“.

Závěrečné zhodnocení

Územní plán obce se z pohledu ÚSES liší v nezohlednění plánem společných zařízení navržených biokoridorech LK10, LK11, LK12 a LK13. Tato situace vznikla na základě nezpracování kompletního schváleného návrhu územního systému ekologické stability v plánu společných zařízení (PSZ) do projektantem navrženého návrhu územního plánu obce.

Při průzkumu reálného stavu místním šetřením, které proběhlo dne 15.8.2010, bylo zjištěno že nově navržené skladebné části ÚSES v PSZ buď nebyly doposud realizovány vůbec nebo realizovány byly, ale jejich stav zcela neodpovídá návrhu.

Lokální biocentra lesní LBC Pod Konatlicí, LBC Konatlice jsou plně funkční a vytváří přírodní a přirozená společenstva, která zachovávají biodiverzitu dané krajiny. Územím prochází nadregionální biokoridor NK 164 o dvou osách, který navazuje na nadregionální biocentrum NRBC 164 Údolí Dyje. Obě osy jsou

situovány z větší části na kvalitní lesní porosty po obou stranách Vranovské přehrady. Osa nadregionálního biokoridoru je rozčleněna vloženými lokálními biocentry na devět úseků. Všechny skladebné části nadregionálního ÚSES jsou funkční a relativně velmi kvalitní. Dalšími funkčními biocentry i biokoridory jsou LBC U Trati a LBC Obora a na ně navazující biokoridory LK7 a LK5. Funkční je též biokoridor LK13. Z plošných interakčních prvků jsou funkční IPp1, IPp3 a IPp4, tyto napomáhají příznivému působení biocenter a biokoridorů na okolní méně stabilní až nestabilní krajinu. V interakčních prvcích nalézají vhodné prostředí na život opylovači kulturních rostlin a predátoři omezující populaci škůdců. Interakční prvek IPp2 není doposud zrealizovaný.

Z plánu společných zařízení, tedy z návrhu lokálního ÚSES se realizovala pouze výsadba interakčního liniového prvku podél celého Štítarského potoka. Vysazeny byly místně původní druhy stromového a keřového patra (dle kódu STG). Převážná část výsadby se však neuchytila a to především z důvodu lidského zapříčinění. Sazenice byly poškozeny zemědělskými stroji při jejich otáčení, dále z důvodu orby až na hranu vodoteče a jistý podíl na neuchycení sazenic má i nedodržení povýsadbové péče. Zbylé skladebné části lokálního územního systému ekologické stability (LBC Křížanka, LBC Skalka, LK1, LK2, LK3, LK4, zčásti LK5, LK6 a LK8) nejsou doposud realizovány.

V roce 2010 byla provedena změna územního plánu, která se týkala navržení nové zastavitelné plochy určené k umístění technického vybavení - fotovoltaické elektrárny. Lokalita leží mimo zastavěné území přibližně 3 km západně od obce. Lokalita, jejíž místní název je „Na Buchanu“, navazuje na zalesněné svahy Vranovské vodní nádrže (přibližně 300 m západně). V blízkosti zájmového území se nachází přírodní památka Eduardova skála a Orlí hnízdo, svahem nad vodní nádrží prochází nadregionální biokoridor ÚSES NK164/1-8. Severozápadně od lokality se v zájmovém území nachází odběrné vodárenské objekty, v zájmovém území se nachází ochranná pásma vodních zdrojů.

Navrhovaná změna č. 1 nemění koncepci územního systému ekologické stability vymezenou v původním územním plánu.

Název	Biogeografický význam	Způsob vymezení	Dokumentace	Minimální rozloha	Poznámky (clový ekosystém)
Křížanka	LBC	založit	KPÚ	3 ha	lesní
Skalka	LBC	založit	KPÚ	3 ha	lesní
Na Doubravce	LBC	založit - vlastní návrh	ÚP	1 ha mokřad 2 - 3 ha rybník	navrhnutý rybník s litorálem a břehovými porosty
Pod Konatlicí	LBC	funkční	KPÚ	3 ha	kombinované (lesní + mokřadní)
Konatlice	LBC	funkční	KPÚ	3 + 1 ha	lesní
Obora	LBC	funkční	ÚP	3 ha	prosadí do LHP (lesní)
U Trať	LBC	funkční	ÚP	3 ha	prosadí do LHP (lesní)
Skály	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
U Jelení zátoky	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
Orlí hnízdo	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
Na Buchanu	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
Skály u přeřady	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
Štířanský les	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
Nad Pláží	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
Švýcarské údolí	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
Nad Štířanským potokem	LBC	funkční	ÚP	3 ha	vloženo do NRBK (lesní)
U rybníku	LBC	funkční	ÚP	3 + 1 ha	kombinované (lesní + mokřadní)

Tab. 5: Přehled Biocenter - k.ú. Štířany na Moravě (Pramen: Autor)

Název	Biogeografický význam	Způsob vymezení	Dokumentace	Minimální šířka	Poznámky (clový ekosystém)
NK164/1-8	úseky osy nadregionálního biokoridoru	funkční	ÚP	šíře 15 m	osa pro teplomilnou biotu, prosadit v LHP (lesní)
LK 1	lokální (LK)	založit	KPÚ	-	kombinovaný
LK 2	lokální (LK)	založit	KPÚ	-	kombinovaný
LK 3	lokální (LK)	založit	KPÚ	šíře 15 m	lesní
LK 4	lokální (LK)	založit	KPÚ	šíře 15 m	lesní
LK 5	lokální (LK)	založit, část funkční	KPÚ, ÚP	kontakt, šíře 15 m	lesní
LK 6	lokální (LK)	založit	KPÚ	kontaktní, šíře 15 m	lesní
LK 7	lokální (LK)	funkční	ÚP	šíře 15 m	lesní
LK 8	lokální (LK)	založit	KPÚ	-	kombinovaný
LK 9	lokální (LK)	funkční	ÚP	šíře 15 m	lesní
LK10	lokální (LK)	funkční	KPÚ	šíře 20 m	mokřadní
LK11	lokální (LK)	založit	KPÚ	-	kombinovaný
LK12	lokální (LK)	založit	KPÚ	-	kombinovaný
LK13	lokální (LK)	funkční	KPÚ	-	kombinovaný

Tab. 6: Přehled biokoridorů - k.ú. Štítary na Moravě (Pramen: Autor)

5.2 Protierozní opatření

Postup v rámci ÚPD

Protierozní opatření je v územním plánu obsaženo v kapitole návrhu koncepce technického vybavení. Tato opatření jsou zaměřená především na ochranu před splachy půdy, tedy na ochranu proti vodní erozi. Splachy půdy zároveň ohrožují kvalitu vody ve Vodní nádrži Vranov. Jako protierozní opatření jsou navrženy:

- záchytné příkopy pro zachycení dešťových vod z extravilánu s lapači splavenin a zaústění kanalizačních výustí do recipientu
- další způsoby ochrany - zemědělsko-biologické (zatravnění apod.)

Postup v rámci PÚ

Terénním průzkumem byl zjištěn nadlimitní erozní smyv v trati „Dvorská“ a „Skalka“. Příčinou této vodní eroze je hlavně délka ničím nepřerušeno svahu v kombinaci s velkým sklonem a táhlým údolím.

Návrh protierozních opatření vychází z hydrologického posouzení celého povodí, z projevů vodní eroze, smyvu půdy a jejího poškozování. Účinnost jednotlivých druhů protierozní ochrany byla porovnána s hodnotou přípustného smyvu, který byl ve smyslu Metodiky UVTIZ č. 5/1992 stanoven pro mělké půdy (hloubka do 30 cm) a pro ochranu vodních zdrojů i zastavěné části obce v hodnotě 1 t/ha/rok, pro středně hluboké půdy (hloubka 30-60 cm) o hodnotě 4 t/ha/rok a u hlubokých půd (hloubka nad 60 cm) o hodnotě 10 t/ha/rok. Tato hodnota byla dosažena jen výjimečně, a to na menších plochách.

Celé území bylo rozděleno na uzavřené celky a pro výpočet smyvu byla použita univerzální rovnice Wischmeier, Smith:

$$G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$$

- kde:
- G ztráta půdy (t/ha/rok)
 - R faktor erozní účinnosti deště
 - L faktor délky svahu
 - S faktor vlivu sklonu svahu
 - C faktor ochranného vlivu vegetace
 - P faktor účinnosti stávajících protierozních opatření

V trati „Dvorská“ došlo k navržení souvislého zatravnění na velmi svažitéch polích v rozsahu 11,4 ha. V trati „Na Buchánu“ došlo ke změně využití pozemku na trvalý travnatý porost se zatravněním údolnice taktéž velmi svažitého pozemku.

V trati „Skalka“ za objektem vodárny je navrženo zatravnění údolí v šířce 60 m a délce okolo 440 m. Na toto zatravnění navazuje biokoridor podél Štítarského potoka, který má plnit i funkci zatravněného protierozního pásu. Dalšími navrhovanými opatřeními jsou návrh biokoridorů s biocentry, které plní funkci krajinářskou, estetickou ale také ochrannou. Kolem všech recipientů je navržen travnatý manipulační pás o šířce 3 m z jedné strany a z druhé na výsadbu interakčních prvků. Jedním z faktorů optimalizace ochrany půd je i návrh cestní sítě, která doplňuje cestní síť stávající. Navržené cesty budou popsány v kapitole „5.3 Cestní síť“. Posledním navrženým protierozním opatřením je změna osevního postupu (viz. tab. 7 a tab. 8).

Změna osevního postupu

Plodina	%	Výměra v ha	Koeficient
1. Pšenice ozimá	22	310	0,426
2. Ječmen ozimý	6	80	0,206
3. Ječmen jarní	23	320	0,456
4. Kukuřice	20	285	0,550
5. Řepka	15	215	0,239
6. Vojtěška podsev	4	50	0,020
7. Hrách krmný	3	40	0,260
8. Žito	7	100	0,380
Celkem	100	1400	C=0,392

Tab. 7: Stávající osevní postup

Plodina	%	Výměra v ha	Koeficient
1. Pšenice ozimá	23	320	0,206
2. Ječmen ozimý	6	90	0,174
3. Ječmen jarní	24	330	0,321
4. Kukuřice	12	170	0,364
5. Řepka	14	200	0,113
6. Vojtěška podsev	10	140	0,020
7. Hrách krmný	4	50	0,260
8. Žito	7	100	0,260
Celkem	100	1400	C=0,225

Tab. 8: Navržený osevní postup

Opatření navržená pro ochranu ZPF a rozdělená do následujících kategorií:

- a) organizační :
 - protierozní osevní postup
 - pásové střídání plodin
 - protierozní umístění plodin
 - návrh změn druhu pozemku
- b) agrotechnická :
 - protierozní technologie na orné půdě
- c) biotechnická :
 - ochranné zatravnění
 - asanace drah soustředěného odtoku
 - protierozní meze
 - zasakovací pásy
 - protierozní příkopy

Závěrečné zhodnocení

Projektant územního plánu obce respektoval navržená protierozní opatření v rámci komplexní pozemkové úpravy pouze z části, detailnější zpracování je popsáno v rámci komplexní pozemkové úpravy.

Rozporem mezi územním plánem a komplexní pozemkovou úpravou jsou biokoridory LK10, LK11, LK12 a LK13. Tyto biokoridory, plnící mimo jiné i funkci protierozní, jsou navrženy v rámci KPÚ podél místních vodotečí, v územním plánu však zohledněny ani zaneseny nejsou.

Z návrhu protierozních opatření v rámci KPÚ bylo realizováno pouze zatravnění údolnice svažitého pozemku v trati „Na Buchánu“. Toto navržené protierozní opatření není změnou číslo jedna územního plánu nijak dotčeno.

Zatravnění v trati „Dvorská“ není stále realizováno. Tento svažitý pozemek je dále využíván jako orná půda. V době prováděného místního šetření byly na tomto pozemku patrné projevy probíhající vodní eroze. Další nerealizované zatravnění údolí je v trati „Skalka za objektem vodárny. Zde dochází k neustálé orbě pomalu až na hranu samotného toku. Je zde ponechán pouze metrový travnatý pás. Opět jsou patrné projevy vodní eroze, podmáčení a zanášení vodního toku. Na tento zatravněný pozemek navazuje navržený biokoridor podél Štítarského potoka. Byla zde snaha o výsadbu interakčního liniového prvku. Převážná většina sazenic se však neuchytila a to především z důvodu lidského zapříčinění, jak je popsáno v předešlé kapitole „5.1 Územní systém ekologické stability“. Navržený protierozní osevní postup je dodržován. Pásové střídání plodin dodrženo není a to především z důvodu pronajmutí pozemků jednomu ze čtyř velkých zemědělců či zemědělských podniků,

kteří spojili několik pozemků ležících u sebe v jeden velký půdní celek. Tato strategie je uplatňována takřka na celém území katastru. Do dnešního dne nejsou realizovány ani žádné protierozní meze a příkopy. Převážná část z navržených polních cest, které mají plnit kromě funkce dopravní i funkci protierozní, není doposud realizována. Blíže bude toto téma popsáno v následující kapitole „5.3 Cestní síť“.

5.3 Cestní síť

Postup v rámci ÚPD

Řešeným sídelním útvarem prochází následující komunikace:

- silnice II/408 Brandlín - Jemnice - Hodonice - Hevlín
- silnice III/40816 Štítary - Ctidružice
- silnice IV/3988 Vranovská Ves - Štítary.

Úpravy na trasách se navrhnou pouze dílčí a to zejména při úpravě křižovatek (uvolnění rozhledů), a při širokém uspořádání některých úseků. Přímou dopravní obsluhu části zástavby zajistí síť místních komunikací, doplněná o nové úseky v místech navrhované zástavby. Tyto komunikace budou opatřeny bezprašným povrchem. Silnice II. třídy jsou navrženy do kategorie S 7,5/60 a místní komunikace do MO 7,5/30.

Katastrálním územím dále prochází neelektrifikovaná dráha celostátního významu Znojmo - Okříšky bez železniční stanice, ta se nachází v sousední obci Šumná.

K pohybu zemědělské techniky slouží stávající síť zemědělských cest a částečně státních silnic II. a III. třídy. V katastrálním území Štítary na Moravě se kromě již zmíněných komunikací nacházejí další dvě místní a jedna účelová komunikace s asfaltovým povrchem. Všechny tři komunikace navazují na silnici II. třídy číslo 408. Účelová komunikace směřuje ke skládce vodárenských kalů. První ze zmiňovaných místních komunikací vede na pláž u vodní nádrže Vranov. Druhá místní komunikace vede k trati „Helenin dvůr“ kde se nachází chatová oblast a o kus dále oblast pro čerpání vody z vodní nádrže Vranov do úpravní vody Štítary.

V rámci návrhu komplexní pozemkové úpravy byla navržena doplňující síť polních cest zajišťujících přístup k jednotlivým pozemkům. Tuto síť polních cest a

místních komunikací, především směrem k Vranovské přehradě, bude možné využít také jako síť cyklostezek. Jižním okrajem katastrálního území prochází mezinárodní cyklotrasa Greenways Praha - Vídeň.

Postup v rámci PÚ

Hustota polních cest v době provádění KPÚ odpovídala tehdejšímu užívání zemědělské půdy bez vypořádaných vlastnických vztahů. Tehdejší stávající polní cesty se využily v návrhu polyfunkční kostry nové cestní sítě. Některé polní cesty byly navrženy k realizaci včetně objektů. V případě napojení polních cest na silnice měly být respektovány požadavky odboru dopravy OkÚ Znojma (rozhledový trojúhelník, výhybny, svedení vod, v místě napojení 50 m asfaltu).

Projektant pro návrh cestní sítě využil jako podkladu letecké snímky z roku 1953, staré mapy a vyjádření starousedlíků. K tehdejším 26 stávajícím polním cestám bylo navrženo celkem 113 nových polních cest.

Původní polní cesty, mezi něž se započítávají i místní a účelové komunikace, byly zatravněné, zpevněné kamenem nebo asfaltové o šířce 3 - 3,5 m; 4 m; 4,5 m a 5 - 6 m.

Nově navržené typy polních cest :

- cesta hlavní jednopruhová s příkopy P5/30
- cesta hlavní jednopruhová s příkopy P4/30 – projektovaná, zpevněná
- cesta vedlejší přístupová bez příkopů P_{p0}4/30
- cesty vedlejší přístupové s jedním příkopem P_{p1} 4/30
- cesta vedlejší přístupová P_{p2}4/30 s travnatým pásem nebo doprovodnou vegetací

Polní cesty hlavní jednopruhové byly navrženy zpevněné živičným povrchem, s příkopy po obou stranách s dvoustranným příčným sklonem 2,5 %. Polní cesty vedlejší byly navrženy zpevněné, převážně bez příkopu s příčným sklonem vozovky 4 - 6 %. Některé polní cesty vedlejší byly navrženy zpevněné, doplněné jednostrannými příkopy. Krajnice jsou u hlavních cest navrženy zpevněné, u vedlejších polních cest nezpevněné.

Příkopy u polních cest byly navrženy mělké (max. hloubka 0,5 m se svahelem od tělesa cesty 1:2 a svahelem od pole 1:1). Samotné těleso polní cesty je navrženo mírně převýšené nad okolní teréne s ohledem na odvodnění tělesa cesty, zavátí sněhem, ale

i z hlediska technicko-stavebního. Při návrhu polních cest byl brán zřetel i na řešení protierozních opatření. U některých polních cest byl navržen pás šířky 1 m pro realizaci ozelenění.

Odvodnění polních cest navazuje na vodohospodářské řešení celého území – vzhledem k rovinatosti této lokality je pláň polních cest odvodněna pomocí trativodů, které jsou v nejnižších místech terénu napojeny do stávajících případně nově zbudovaných drenáží. V místech napojení polních cest na silnici byly navrženy propustky (popř. rošty) a 20 m před napojením byl navržen na polní cestě asfaltový povrch.

Závěrečné zhodnocení

Porovnáním územního plánu obce Štítary a komplexních pozemkových úprav k.ú. Štítary na Moravě z pohledu cestní sítě bylo zjištěno, že oba tyto materiály spolu navzájem korespondují. Z pohledu dokumentů tedy nebylo nalezeno žádných odchylek. Projektant územního plánu převzal návrh cestní sítě v takové podobě v jaké ho navrhl projektant komplexní pozemkové úpravy. Cestní síť není nijak dotčena ani změnou č. 1 územního plánu. Proto zůstala v platnosti koncepce dopravy obsažená v původním územním plánu. Zastavitelná plocha, určená k umístění technického vybavení - fotovoltaické elektrárny, navržená změnou územního plánu číslo jedna bude dopravně napojena ze stávajících účelových komunikací v území.

Převážná většina navržených polních cest není doposud realizována. Ty které jsou dle návrhu KPÚ vytvořeny, vznikly pouhým „uježděním“ zeminy těžkou zemědělskou technikou. Nejsou tedy zpevněny ani zatravněny a nejsou zde vytvořeny žádné příkopy, trativody ani propustky. Při déle trvajících srážkách se pak tyto cesty stávají jen velmi těžko průjezdnými. Cestní síť, tak jak je navržená v komplexní pozemkové úpravě, by také obci značně ulehčila od projíždějící zemědělské techniky. Vyprojektované polní cesty by kromě funkce dopravní plnily i funkci protierozní a krajinytvornou. Protierozní funkce by byla uplatněna především v trati „Skalka“ a v trati „Dvorská“ z důvodu jejich značné svažitosti. Pozemky v těchto tratích jsou z větší části spojeny v jeden velký celek. Navržené polní cesty, doplněné o příkopy a travnatý pás či doprovodnou vegetaci, by tato svažitá území vhodně rozdělily a tím zkrátily dráhy soustředěného odtoku. Zároveň by tím byla uplatněna i funkce krajinytvorná.

5.4 Vodohospodářská opatření

Postup v rámci ÚPD

V rámci územního plánu jsou v neurbanizovaném území vyčleněny funkční plochy vodních ploch a toků. Přípustné u těchto funkčních ploch jsou vodohospodářské stavby a zařízení (jezy, výpusti, hráze, kaskády aj.), dále stavby a zařízení pro chov ryb a zařízení pro rekreaci. Naopak nepřípustné jsou stavby a zařízení pro chov vodní drůbeže.

Severní část katastrálního území náleží asi jednou třetinou do povodí toku Doubravka (h.č.p. 4-14-03-005). Jejími pravostrannými přítoky jsou svodný a záchytný příkop (SZP1) z k.ú. Štítary na Moravě, levostrannými přítoky jsou záchytné příkopy v k.ú. Ctidružice, které zasahují do k.ú. Štítary na Moravě pouze okrajově. Ostatní část území spadá do povodí Dyje (h.č.p. 4-14-02). Retenční schopnost obou povodí je dobrá. Štítarský potok (dílčího povodí s h.č.p. 4-14-02-052) je levostranným přítokem Dyje. Odtokové poměry v intravilánu jsou dostačující, je zde vidět jeho zčásti upravené koryto, které se pravidelně čistí. Záplavové území Štítarského potoka není stanoveno a svým rozsahem obytnou zástavbu neohrožuje. Dalším tokem je bezejmenný tok BT1, který je taktéž levostranným přítokem Dyje. BT1 začíná u místní komunikace na "Buchan", ústí do Horního štítarského rybníka přes rybník Popák. Z Horního štítarského rybníka pokračuje dál Štítarský potok a to až do vodní nádrže Vranov, tedy do řeky Dyje. Jeho dalšími přítoky jsou svodné a záchytné příkopy SZP2 a SZP3. Do Horního štítarského rybníka ústí i bezejmenný tok (BT2), který do k.ú. Štítary na Moravě přitéká ze sousedního k.ú. Šumná. Obytná zástavba nebude záplavou ohrožena ani v těchto případech. Kvalita vody ve vodní nádrži Vranov může být ohrožena případnou vodní erozí tedy splachy z půd, proto je navrženo vytvoření záchytných příkopů a další zemědělsko-biologická ochrana (zatravnění apod.). Na území obce se dále nalézají tři již zmíněné vodní nádrže, kterými jsou rybník Popák, Horní a Dolní štítarský rybník. Rovněž voda z rybníků by v případě jejich narušení odtékala mimo zastavěné území. V intravilánu obce se pak nalézá jedna malá požární nádrž a ani tato není pro obec žádnou hrozbou z pohledu záplav.

V obci je vybudována veřejná vodovodní síť, která je napojena na gravitační řád z úpravny vody Štítary. Voda se do úpravny vody vytlačí z odběrného objektu Vranov. Vodovodní síť je v dimenzi DN 80 - 300 mm. Další zdroj vody z čerpacích

stanic je v blízkosti intravilánu a to po levém břehu bezejmenného toku BT1. V územním plánu je též počítáno s odvedením všech odpadních vod ze stávající zástavby i nově navrhované zástavby pomocí kanalizační soustavy do čistírny odpadních vod, která je situována v prostoru mezi Horním a Dolním štítarským rybníkem. Čistírna odpadních vod je navržena jako mechanicko-technologická s terciárním dočištěním. Ochranné hygienické pásmo je stanoveno 50 m od obytné zóny. V jižní části katastru se nachází oplocená skládka vodárenských kalů. Část katastrálního území podél nádrže leží v ochranném pásmu I. a II. stupně vodárenské nádrže Vranov.

Postup v rámci PÚ

Návrh opatření byl zpracován s ohledem na dotčené organizace, její vyjádření a požadavky státní správy, sboru zástupců, a zemědělské vodohospodářské správy a všech zainteresovaných. Veškeré toky byly vysměňovány za státní půdu. Veškeré toky připadly ČR – zemědělské vodohospodářské správě (ZVHS). Meliorační kanály byly vysměňovány a zůstaly v majetku ČR – správce Pozemkový fond.

Ke zpracování návrhu KPÚ bylo přistoupeno tak, aby dopravní, vodohospodářské, ekologické a sociální požadavky byly v souladu a vytvářely jeden optimální komplexní celek. Snahou návrhu bylo kontrolované zadržetí vody v katastru na místo rychlého a bezvýsledného odvedení z území. Návrh se také zaměřil na zajištění akumulace vody v lesních půdách a na zachycení a zpomalení odtoku vody v ostatních trvalých porostech. Novým uspořádáním pozemků včetně cestní sítě spolu s realizací protierozních a krajnotvorných opatření se sníží povrchový odtok a tím dojde k lepšímu hospodaření s vodou v území.

Režim vody v půdě byl ovlivněn výstavbou souvislých drenážních systémů, úpravami stávajících toků a výstavbou nových otevřených kanálů severně od silnice II/468. Správci bylo doporučeno pročištění stávajících toků a otevřených kanálů, avšak jen tam kde velké nánosy smyté zeminy jsou příčinnou trvalého podmáčení pozemků. Tento stav byl zřejmě způsoben necitlivým obhospodařováním a oráním až do břehů jednotlivých recipientů. U vodohospodářských a melioračních staveb (u melioračního detailu jen pokud není po době životnosti) byla navržena v minimální nezbytné míře oprava nebo rekonstrukce všech objektů (narušených nebo ohrožených návrhem a následnou realizací návrhu pozemkových úprav). V důvodných případech bylo účelné některé odvodňovací systémy již neobnovovat.

Z důvodu ochrany půd před erozí, zakyselováním a zasolováním, zamokřením či vysoušením bylo navrženo využití agrotechnických a biotechnických postupů. Za agrotechnická opatření byla navržena změna osevního postupu, pásové obdělávání a střídání plodin. Z biotechnologických opatření bylo navrženo zatravnění údolnic mělkých půd a strmých svahů, osázení mezí, obnova porostů a zalesnění vybraných rekultivovaných ploch.

Závěrečné zhodnocení

Oba porovnávané dokumenty (územní plán obce a komplexní pozemková úprava) spolu nejsou z pohledu vodního hospodářství a vodohospodářských opatření v rozporu. Projektant územního plánu tedy zohlednil vodohospodářská opatření v návaznosti na komplexní pozemkovou úpravu. Změna územního plánu číslo jedna nijak do navržených vodohospodářských opatření nezasahuje.

Ke zpracování návrhu KPÚ bylo přistoupeno tak, aby dopravní, vodohospodářské, ekologické a sociální požadavky byly v souladu a vytvářely jeden optimální komplexní celek. Navržená opatření mají napomáhat především retenční schopnosti krajiny, tedy zadržet vodu a zpomalit tak její odtok z území. Jak již bylo popsáno výše retenční schopnost krajiny byla v minulosti snížena některými negativními úpravami v krajině. Takovými negativními úpravami bylo napřímení vodních toků, odvodnění zemědělských půd, vysušení mokřadů a přeměna na zemědělskou půdu a v neposlední řadě i zmenšením plochy lesů a rozptýlené zeleně. Veškerá navržená vodohospodářská opatření by jistě nynější neuspokojivý stav retenční schopnosti krajiny značně vylepšila. Problémem však i v tomto případě zůstává nerealizace biotechnologických opatření a nedodržování agrotechnických opatření.

5.5 Návrhové opatření

Jedním z možných projektů spadajících k vodohospodářským opatřením, který by jistě přispěl ke zlepšení retenční schopnosti krajiny a zároveň plnil i funkci ekologickou a krajinotvornou, je návrh na vybudování malé vodní nádrže a tůň v trati „Hraničky“.

Obecně malé vodní nádrže představují umělé nádrže o menší hloubce vody, menším objemu a zatopené ploše. Tyto nádrže se zřizují nejčastěji v přírodních

terénních polohách za pomoci zemních hrází. Upravují se tak, aby byly ovladatelné při napuštění i vypouštění vody a při regulaci výšky hladiny. Jako takové jsou předmětem normy ČSN 75 2410 Malé vodní nádrže. Spadají sem vodní nádrže se sypanými hrázemi, u kterých jsou splněny současně tyto podmínky:

- a) objem nádrže po hladinu ovladatelného prostoru (normální hladinu) není větší než 2 mil. m³;
- b) největší hloubka nádrže nepřesahuje 9 m.

Z funkčního hlediska se navrhovaná nádrž dá zařadit mezi nádrže ochranné (retenční) s malým zásobním prostorem, zásobní nádrže kompenzační, rybochovné nádrže - hlavní rybníky s extenzivním chovem ryb nebo nádrže krajnotvorné hydromeliorační.

- *Ochranné nádrže s malým retenčním prostorem* mají za úkol zadržet velké vody a následně řízeně vyprázdnit ochranný prostor až po hladinu prostoru zásobního.
- *Zásobní nádrže kompenzační* využívají zásobu vody pro vylepšení požadovaných průtoků, tedy k nadlepšení jakosti vody v toku pod nádrží.
- Úkol *rybochovné nádrže* jako hlavního rybníku s extenzivním chovem ryb je více než jasný.
- *Krajnotvorná nádrž hydromeliorační* bývá součástí biocenter, napomáhá dosáhnout optimálních vlhkostních poměrů v krajině, zároveň zvyšuje zásobu podzemních vod, vylepšuje mikroklima a podporuje rozvoj vegetace.

Za nejvhodnější nakonec byla zvolena ochranná (retenční) nádrž s malým zásobním prostorem (Příloha 2).

Navrhovaná retenční nádrž je situována do severozápadní části katastrálního území Štítary na Moravě, trať „Hraničky“. V současné době se v místě navrhované nádrže nachází zemědělsky využívané pozemky. Podle historických pramenů se v této lokalitě někdy v 16. či 17. století opravdu rybník nacházel. To dokazují i viditelné pozůstatky původní hráze. Při provádění místního šetření byl zjištěn výskyt lokálního zamokření a to i přes fakt, že v celé oblasti byly v minulých letech vystavěny odvodňovací systémy. Převážná část těchto systémů je již zcela nefunkční.

Revitalizační nádrž je navržena jako nádrž potoční průtočná na vodním toku Doubravka (h.č.p. 4-14-03-005). Plocha povodí Doubravky činí 13,5 km² a odhadovaný návrhový průtok Q_{100} 40 m³ · s⁻¹. Nádrž by vznikla přehrazením údolí

vodního toku čelní zemní hrází ve tvaru lichoběžníka o přibližné délce 120 metrů a šířce koruny hráze 3 metry. Sklon návodního svahu by byl 1:3 a sklon vzdušného svahu 1:2. Maximální výška hráze V_H byla stanovena na 4 metry. Nádržní prostor vertikálně rozčleněný by vytvářel tři funkčně rozdílné části, a to prostor stálého nadržení, prostor rezervní a prostor ochranný (retenční) ovladatelný. Funkční objekty sloužící k napouštění a vypouštění vody v nádrži spolu s bezpečnostním přelivem jsou taktéž součástí návrhu. Z konstrukčního hlediska byl zvolen výpustný objekt trubní. Z možných druhů uzávěrů pak byl zvolen požerákový uzávěr otevřený s dvojitou dlužovou stěnou a odběrem z hladiny. Nádrž by se pak vypouštěla postupným odebíráním jednotlivých hradících dluží. Výpustný objekt se tak skládá z vtokové části, výpustného potrubí a vývaru. Za výpustné potrubí bylo zvoleno potrubí betonové DN 400 - 500, $L = 3$ m. Bezpečnostní přeliv sloužící k odvedení povodňového průtoku má zajistit bezpečnost hráze proti přelití. Přeliv je navržen na hrázi jako korunový přeliv přímý. Osa přelivné hrany by byla rovnoběžná s osou hráze. Skluzové plocha je navržena balvanitá se sklonem 1:6, sklon svahů pak 1:4.

Součástí návrhu retenční nádrže Štítary je i výstavba tůň a výsadba doprovodné zeleně čímž by byla podpořena biodiverzita místa. Zemní tůně nepravidelného tvaru jsou navrženy v blízkosti přítokového koryta. Tůně by byly od vlastního rybníka odděleny a měly by samostatný (nezávislý) přítok vody. Dno tůň je navrženo členité s proměnlivou hloubkou vody od 0,3 do 1,5 m. Sklony břehů jsou navrženy 1:3 a bez zpevnění. Všechny obnažené plochy neohrožené přímo erozí by se ponechaly přirozenému vývoji. Takto navržené tůně umožňují nerušený život především pro obojživelníky.

Okolí retenční nádrže by pak bylo v místech většího sklonu doplněno zatravněním a celkově osázeno místně původními druhy dřevin.

Hlavní parametry retenční nádrže Štítary

Parametry nádrže:

Plocha zásobního prostoru	45 000 m ²
Objem zásobního prostoru	30 000 m ³
Plocha rezervního prostoru	56 000 m ²
Objem rezervního prostoru	15 000 m ³
Plocha ovladatelného ochranného prostoru	63 000 m ²
Objem ovladatelného ochranného prostoru	12 000 m ³

Plocha ovladatelného ochranného prostoru	100 000 m ²
Objem ovladatelného ochranného prostoru	80 000 m ³
Celkový objem nádrže	137 000 m ³

Parametry hráze:

Délka hráze	120 m
Maximální výška hráze V_H	4 m
Šířka koruny hráze	3 m
Sklon návodního svahu	1:3
Sklon vzdušného svahu	1:2
Objem hráze	2 400 m ³
Charakter hráze	zemní homogenní, čelní

Objekty hráze

Trubní výpust'	DN 400 - 500 dl. 30 m
Bezpečnostní přeliv	přímý
Délka přelivné hrany	20 m
Sklon skluzové plochy	1:6
Sklon svahů	1:4

Ekonomická efektivnost nádrže vyjádřená za pomoci:

- objemového ukazatele η :

$$\eta = V_Z/V_H$$

kde: V_Z je objem zásobního prostoru nádrže, V_H je objem tělesa hráze

$$\eta = 30\,000/2\,400$$

$$\eta = 12,5$$

- všeobecně výhodné jsou hodnoty $\eta = 10$ až $15 \rightarrow$ nádrž je ekonomicky efektivní

- průměrné hloubky zásobního prostoru H_S :

$$H_S = V_Z/S_Z$$

kde: V_Z je objem zásobního prostoru nádrže, S_Z je plocha hladiny odpovídající stálému nadržení (hladina zásobního prostoru)

$$H_S = 30\,000/45\,000$$

$$H_S = 0,67 \text{ m}$$

- hloubkového součinitele nádrže α_H :

$$\alpha_H = H_S/H$$

kde: H_S je průměrná hloubka nádrže, H je maximální hloubka

$$\alpha_H = 0,67/2,00$$

$$\alpha_H = 0,335$$

- všeobecně platí $\alpha_H < 0,5 \rightarrow$ biologicky aktivní nádrž.

Cílem návrhu na vybudování retenční nádrže je vytvoření ekologicky stabilního prvku mající vliv na místní ráz krajiny z pohledu ekologického a krajinnotvorného, ale i dosažení dalších důležitých funkcí. Především by došlo ke zvětšení zásoby vody v krajině s kladným dopadem též na okolní zásoby podzemních vod. Nádrž by také příznivě ovlivnila průběh velkých vod. Protipovodňový efekt nádrže je závislý především na velikosti tzv. ovladatelného retenčního prostoru (tj. prostoru mezi kótou provozní hladiny a hranou bezpečnostního přelivu). Čím větší je velikost tohoto prostoru, tím bude větší objem zadržené vody při povodni a časové zpoždění odtoku povodňové vlny. Vodní nádrž, využívaná k chovu ryb pouze extenzivně, může být přínosem pro zlepšení kvality protékající vody (zdržení vody a usazování splavenin). Kromě již zmíněných by nádrž plnila také biologickou funkci. Stala by se biotopem vodních a mokřadních druhů rostlin a živočichů. Z tohoto hlediska by bylo nejcennější částí nádrže litorální pásmo (mělkovodní část nádrže při březích a přítoku se sklonem břehů 1:5 a mírnějším do hloubky 0,6 m) s plynulým přechodem na souš. Litorální pásmo je navrženo v přítokové části a bude rozděleno na dvě linie s hloubkou vody od 0,0 do 0,3 m a 0,0 – 0,5 m. Nejčastějšími litorální porosty vázanými na pozvolný přechod vody a následně na pevné půdy jsou rákos obecný, orobinec a zblochan vodní. Díky jeho existenci by zde mohlo docházet k rozmnožování obojživelníků, výtěr ryb, hnízdění vodních ptáků, výskyt a reprodukce drobných vodních živočichů aj. Každá vodní nádrž obnovená či vystavěná se stává dle § 4 zákona č. 114/1992, Sb., o ochraně přírody a krajiny významným krajinným prvkem.

Na vlastní realizaci retenční nádrže Štítary lze žádat dotaci buď z evropských dotačních programů nebo z doplňujících národních dotačních programů.

V rámci evropských dotačních programů lze zažádat o dotaci z Programu rozvoje venkova ČR skládajícího se ze čtyř os, který je nástrojem pro získání podpory z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD).

Tento program má přispět mimo jiného i k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Navrhovaný projekt by spadl do první osy Programu rozvoje venkova ČR, kde jsou jednou z prioritních oblastí pozemkové úpravy.

Dotaci lze žádat v rámci Programu rozvoje venkova na období 2007 - 2013 pro opatření I.1.4 Pozemkové úpravy na tyto záměry:

- zaměření území a všech polohopisných prvků a další geodetické práce pro vytvoření návrhu pozemkových úprav dle zákona č. 139/2002 Sb.,
- vytyčení nově navržených pozemků vycházející ze schváleného návrhu pozemkové úpravy dle zákona č. 139/2002 Sb.
- vyměřování pozemků podle § 21a) zákona č. 229/1991 Sb.,
- realizace plánů společných zařízení pozemkových úprav dle zákona č. 139/2002 Sb.:
 - opatření ke zpřístupnění pozemků,
 - protierozní opatření pro ochranu půdního fondu,
 - vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami,
 - opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny (místní ÚSES a výsadba zeleně včetně následné péče).

Žadatelem a zároveň i příjemcem dotace jsou pozemkové úpravy.

Navrženou retenční nádrž může na své náklady vybudovat obec, případně ostatní osoby. V takovém případě je možné využít i národní dotační programy. Z doplňujících národních programů lze využít dotace určené pro vodní hospodářství. Dotace ve vodním hospodářství se zaměřují mimo jiného i na obnovu, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavbu vodních nádrží (Program 129 130 – „Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavba vodních nádrží“) s cílem podpory posílení protipovodňové funkce rybníků a vodních nádrží a zvýšení jejich bezpečnosti. Žadatelem o podporu z programu 129 130 může v tomto případě být pouze právnická či fyzická osoba zapsaná v evidenci zemědělského podnikatele, nebo organizační jednotka ČRS nebo MRS, provozující chov a lov ryb minimálně na 20 ha vodních ploch, včetně předmětu podpory.

6 Závěr

Územní plán obce Štítary a komplexní pozemková úprava v k.ú. Štítary na Moravě, jsou dva hlavní nástroje snažící se o rozvoj venkovského prostoru. Propojujícími body obou těchto nástrojů jsou plán společných zařízení, vymezené veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření.

Porovnáním dvou výše zmiňovaných dokumentů bylo zjištěno, že oba tyto materiály spolu navzájem z větší části korespondují.

Nesrovnalosti byly zjištěny v rámci územního systému ekologické stability, kdy nebyl projektantem územního plánu kompletně zapracován schválený návrh územního systému ekologické stability v plánu společných zařízení komplexní pozemkové úpravy a to především v nezhlednění navržených biokoridorů LK10, LK11, LK12 a LK13. Tyto biokoridory plní zároveň i funkci protierozní a z tohoto důvodu se vztahují nesrovnalosti i k protierozním opatřením. Cestní síť i vodohospodářská opatření, v rámci součinnosti územního plánu a pozemkových úprav, jsou navzájem v souladu.

Závažnější problém nastává v případě posouzení skutečného stavu navržených opatření v krajině po provedení místního šetření. Převážná většina těchto opatření není ve skutečnosti doposud realizována. Jednou z příčin tohoto stavu je dlouholetý spor mezi zemědělci (stěžovateli) a Pozemkovým úřadem Znojmo (dříve OPÚ), který probíhal v letech 2001 - 2007. Vlastníci či uživatelé si totiž stále plně neuvědomují přínos pozemkových úprav pro rozvoj obce a smysluplné nakládání s vlastními pozemky a větší iniciativa a spolupráce na jejich straně chybí. Další příčinou nerealizace navržených opatření byl a je nedostatek finančních prostředků. Obec právě z důvodu probíhajícího vleklého sporu nestihla zpracovat a následně podat žádost na získání dotace z tehdejších tzv. předvstupních programů.

To by se mohlo v blízkém časovém horizontu změnit. Zmiňované soudní spory jsou již u konce a obec tedy může zažádat prostřednictvím Pozemkového úřadu o dotaci na realizaci navržených opatření z fondů Evropské unie.

Existence navrhovaných opatření v rámci plánu společných zařízení by přispěla jak ke zlepšení stavu krajiny a tak k samotnému rozvoji venkovského prostoru. Vybudování i nově navrhované retenční nádrže, pak bude jen dosažením

uceleného funkčního krajinného celku. Krajina tedy může dobře sloužit lidským potřebám a přitom zůstat biologicky funkční a krásná.

7 Přehled použité literatury

1. AUTORSKÝ KOLEKTIV Ústavu územního rozvoje a odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj ČR (2008): *Obec a územní plánování-Postavení a činnost obcí v územním plánování*. Ústav územního rozvoje Brno 2008
2. BELLOT, J., GOLLEY, F. B., AGUINACO, M. T. (1999): *Rural Planning form an Enviromental Systems Perspective*, Springer. New York 1999, Rural Planning: A Case Study, str. 345-367 ., ISBN 0-387-98519-0.
3. CULEK, Martin, et al. (1995): *Biogeografické členění České republiky*. Enigma, Praha 1995, 345 str., ISBN 80-85368-80-3.
4. ČERNÝ, J. (1994): *Obnova vesnice mezinárodně : Publ. Evrop. prac. společ. pro rozvoj venkova a obnovu vesnice*. In *Obnova vesnice*, Ministerstvo hospodářství ČR, Praha 1994, ISBN 80-85368-69-2
5. ČSN 75 2410. *Malé vodní nádrže*. Praha : Český normalizační institut, listopad 1997. 37 str.
6. DEMEK, J. (1978): *Hory a nížiny : Zeměpisný lexikon ČR*. Academia, Praha 1987, 584 str.
7. DEMEK, J., QUITT, E., RAUŠER, J. (1976): *Úvod od obecné fyzické geografie*. Academia, Praha 1976
8. DOLEŽAL, J., MAREČEK, J., SEDLÁČKOVÁ, V. (2006): *Nový stavební zákon v teorii a praxi a předpisy související s poznámkami*. Linde Praha 2006, 703 str., ISBN80-7201-626-1
9. DOLEŽAL, P., et al. (2010): *Metodický návod k provádění pozemkových úprav*. prozatímní verze, Ministerstvo zemědělství – Ústřední pozemkový úřad, Praha 2010, 169 str., Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/49495/metodicky_navod.pdf>.
10. DUMBROVSKÝ, M. (2004): *Pozemkové úpravy*. Vysoké učení technické v Brně, Vydavatelství VUT Brno 2004, 256 str., ISBN 80-214-2668-3
11. GILG, A. W. (1996): *Coutryside planning*. London: Routledge, 1996, str. 291, ISBN 0-415-05489-3.
12. HALASOVÁ, H., ŠILEROVÁ, V. (2007): *Územní plánování v České republice 2007*. Ministerstvo pro místní rozvoj - Ústav územního rozvoje, Brno, 34 str.
13. HAŠEK, J. (2002): *Územní plán obce Štítary*. Jihlava : Urbanistické středisko Jihlava, spol. s.r.o.,
14. HRABÁNKOVÁ, M. (1997): *Vize rozvoje venkovského prostoru na přelomu tisíciletí*. (In *Český venkov na přelomu tisíciletí*. ČZU Praha. 88str.)
15. JONÁŠ, F. et al. (1990): *Pozemkové úpravy*, Státní zemědělské nakladatelství, Praha 1990, 512 str.
16. KUBEŠ, J., PERLÍN, R. (1998): *Územní plánování pro geografy*. Přf UK, Praha 1998, 89 str.

17. KYSELKA, I., et al. (2010): *Koordinace územních plánů a pozemkových úprav*. Ministerstvo pro místní rozvoj - Ústav územního rozvoje, Praha 2010, 49 str., Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/plnezneni/koordinace%20UP/koordinaceUP%20310510.pdf>>
18. MAIER, K. (2000): *Územní plánování*. Vyd. 2. přeprac., ČVUT Praha 2000, 85str.
19. MACKOVČIN, P., et al. (2007): *Brněnsko : Chráněná území ČR*. Vyd. 1., Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha 2007, 931 str., ISBN 978-80-86064-66-6.
20. MAŘÍKOVÁ, P. (2006): *Kde je venkov?* (Vymezení hranic venkova v podmínkách ČR). In: Majerová, V. (ed.): *Venkov je náš svět – Countryside – our world*. Praha: ČZU PEF, Praha 2006. str. 420-432., ISBN 80-231-1539-3
21. OPPLOVÁ, M., HRŮZA, J. (1996): *Lidská sídla v podmínkách trvale udržitelného rozvoje*. Sv. 24, Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 131 str.
22. PASÁK, V. et al.(1984): *Ochrana půdy před erozí*. SZN Praha,1984
23. REINÖHLOVÁ, E. et. al. (1999) *Koordinace postupu zpracování územně plánovací dokumentace a návrhu komplexních pozemkových úprav*. ÚUR Brno a VÚMOP Praha, Brno 1999, 36 str.
24. REITEROVÁ, L. (2011): *Rozorané meze změnil vztah k Podyjí : 20 let národního parku Podyjí*. Rovnost : Znojemský deník. 16.3.2011, str. 16. Dostupný také z WWW: <<http://znojemsky.denik.cz/serialy/rozorane-meze-zmenily-vztah-k-podyji20110316.html>>.
25. SKALICKÝ, V. (1988): *Regionálně fytogeografické členění*. In: Hejný, S – Slavík, B. 1988: *Květena České socialistické republiky I*. Praha : Academia. 297 str.
26. SKLENIČKA, P. (2003) *Základy krajinného plánování*. Naděžda Skleničková, Vyd. 2., Praha 2003, 321 str., ISBN 80-903206-1-9
27. STRÍTECKÝ, L., et al. (2010): *Technický standard plánu společných zařízení v pozemkových úpravách*. Ministerstvo zemědělství – Ústřední pozemkový úřad, Praha 2010. 68 str., Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/49501/technicky_standard.pdf>.
28. SVOBODOVÁ, H. (2009): *Faktory rozvoje venkova v podmínkách České republiky*. [rigorózní práce], Masarykova univerzita, Brno 2009, 94 str.
29. SÝKORA, J. (2002): *Územní plánování vesnic a krajiny*. Urbanismus 2, České vysoké učení technické v Praze, Vydavatelství ČVUT, Praha 2002, 226 str., ISBN 80-01-02641-8
30. ŠVEHLA, F., VAŇOUS, M. (1995): *Pozemkové úpravy*. České vysoké učení technické v Praze, Vydavatelství ČVUT, Praha 1995, 146 str., ISBN 80-01-01277-8
31. TOLASZ, R., et al. (2007): *Atlas podnebí Česka*. 1st edition, Český hydrometeorologický ústav, Praha, Olomouc 2007, 255 str., ISBN 978-80-86690-26-1(ČHMÚ).

32. TOMÁŠEK, M. (1995): Atlas půd České republiky. Český geologický ústav, Praha 1995, 36 str., ISBN 80-7075-198-3
33. VÁCHAL, J., et al. (2005): *Pozemkové úpravy I.* České Budějovice : Jihočeská univerzita, 2005, 102 str.
34. VÁCHAL, J., et al. (2005): *Základy pozemkových úprav II.díl-Teorie a praxe.* Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice 2005, 121 str.
35. Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
36. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
37. ZAVRTÁLEK, J. (2000): *Průvodní zpráva - Komplexní pozemková úprava v k.ú. Štítary na Moravě.* AGROPROJEKT PSO s.r.o., Brno 2000

Internetové zdroje

38. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR [online]. 2010 [cit. 2011-02-5]. ÚSES. Dostupné z WWW: <<http://www.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=85>>.
39. eAGRI (2009): *Základní informace o Programu rozvoje venkova ČR.* Dotace : [online], [cit. 2011-02-08] URL <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/zakladni-informace/>
40. HLADÍK, J. (2005): *Pozemkové úpravy a obce.* Deník veřejné správy, Zpravodaj Ministerstva zemědělství [online]. roč. 2005, č. 2, [cit. 2011-01-02]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6169823&ht=%FAzemn%ED+pl%E1n>>
41. KUNC, J. (2005): *Analýza vztahů mezi zemědělstvím, krajinou a venkovem : Venkovský prostor a jeho oživení.* Výzkumný projekt Ministerstva pro místní rozvoj ČR – WB 29-04. Brno : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005. 46 str., [cit. 2010-12-20] URL <<http://www.mmr-vyzkum.cz/INFOBANKA/DownloadFile/3754.aspx>>.
42. *Metodická podpora regionálního rozvoje* [online] [cit. 2010-08-09] URL <<http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/vymezeni.html>>
43. *Rozvoj venkova v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2006.* Brno 2007, 10 str., [online] [cit. 2010-08-09] URL <[http://www.brno.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/CB0036F737/\\$File/13-623407k01.pdf](http://www.brno.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/CB0036F737/$File/13-623407k01.pdf)>
44. PERLÍN, R. (2008): *Venkov, typologie venkovského prostoru.* Ministerstvo vnitra ČR, Praha 2008: [online] [cit. 2010-08-09] URL <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>>
45. *Pozemkové úpravy (2010) : Nástroj pro udržitelný rozvoj venkovského prostoru.* 2. aktualizované vydání. Praha : Ministerstvo zemědělství, 2010. 28 str., ISBN 978-80-7084-944-6, URL:

- <<http://eagri.cz/public/web/mze/pozemkove-urady/publikace/pozemkove-upravy-nastroj-pro-udrzitelny-1.html>>
46. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013*, Praha 2008: [online] [cit. 2011-08-09] URL <http://eagri.cz/public/eagri/file/26864/PRV_zmny_listopad2008.pdf>
 47. Rozvoj venkova v Jihomoravském kraji v letech 2000 až 2006 [online] [cit. 2010-09-10] URL <[http://www.brno.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/CB0036F737/\\$File/13-623407k01.pdf](http://www.brno.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/CB0036F737/$File/13-623407k01.pdf)>
 48. VESELÝ, V. (2009): *Územní plán podle starého stavebního zákona jako opatření obecné povahy*: [online] [cit. 2010-07-15] URL <<http://www.epravo.cz/top/clanky/uzemni-plan-podle-stareho-stavebniho-zakona-jako-opatreni-obecne-povahy-56044.htm>>.
 49. VLASÁK, J., SEIDL, M. (2010): *Katalog společných zařízení pozemkových úprav* [online]. Katedra geodézie a pozemkových úprav, Fakulta stavební, ČVUT v Praze, 2010 [cit. 2011-02-07]. O společných zařízeních. Dostupné z WWW: <<http://www.la-ma.cz/ksz/o-spolecnych-zarizenich/#sz>>.
 50. VYSTOUPIL, J. (2003): *Prognózy a modely v regionálním rozvoji* [online]. Brno : ESF MU, 2003 [cit. 2011-01-09]. URL <http://www.regionalka.wz.cz/vystoupil/vystoupil%20web.htm#_Toc59269166>.
 51. *Vývoj legislativy urbanismu a územního plánování*: [online] [cit. 2010-10-23]. URL <<http://www.gis.cvut.cz/vyuka/lifelong-learning/priprava-ke-zkousce-zvladni-odborne-zpusobilosti-zamestnancu-verejne-spravy-na-useku-uzemniho-planovani/studijni-podklady/historie/>>.
 52. *Záchrana lokality kriticky ohroženého modráska hořcového u obce Štítary na Znojemsku*, In Nadace partnerství: [online], Kněžice : 2010 [cit. 2011-02-11]. URL <<http://www.csopknezice.cz/1-nadace-partnerstvi.html>>.

8 Seznam použitých zkratk

BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČR	Česká republika
ČRS	Český rybářský svaz
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EU	Evropská unie
h.č.p.	číslo hydrologického pořadí
IPp	interakční prvek plošný
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
k.ú.	katastrální území
LBC	lokální biocentrum
LK	lokální biokoridor
MRS	Moravský rybářský svaz
NK	nadregionální biokoridor
NRBC	nadregionální biocentrum
ObPÚ	obvod pozemkové úpravy
OkÚ	Okresní úřad
OP	operační program
OPÚ	Okresní pozemkový úřad
PEO	protierozní opatření
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
POV	Program obnovy venkova
PRV ČR	Program rozvoje venkova České republiky
PSZ	plán společných zařízení
PÚ	pozemkové úpravy
SPI	soubor popisných informací
SZ	stavební zákon
SZP	svodné a záchytné příkopy
TTP	trvalý travní porost
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy
ZO ČSOP	Základní organizace Českého svazu ochránců přírody
ZoPÚ	zákon o pozemkových úpravách
ZPF	zemědělský půdní fond
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa

9 Seznam příloh

Příloha 1: Fotodokumentace

Příloha 2: Návrh retenční nádrže Štítary

Příloha 3: Plán společných zařízení

Příloha 4: Územní plán obce Štítary

Příloha 1: Fotodokumentace

Fotografie 1: Městys Štítary (Zdroj: Autor)

Fotografie 2: Štítová orientace domů (Zdroj: Autor)

Fotografie 3: Kostel sv. Jiří (Zdroj: Autor)

Fotografie 4: Rybník Popák nacházející se v intravilánu obce (Zdroj: Autor)

Fotografie 5: LBC Pod Konatlicí (vlevo), LBC Konatlice (vpravo) a hlavní polní cesta (Zdroj: Autor)

Fotografie 6: Liniový prvek podél Štítarského potoka (Zdroj: Autor)

Fotografie 7: Interakční prvek plošný v trati „Dvorská“ (Zdroj: Autor)

Fotografie 8: Obdělávaný pozemek, který je navržen na zatravnění - trať „Dvorská“ (Zdroj: Autor)

Fotografie 9: Oblast „Cesta k pláži“ s místem navržené polní cesty (Zdroj: Autor)

Fotografie 10: Fotovoltaická elektrárna - „Na Buchánu“ (Zdroj: Autor)

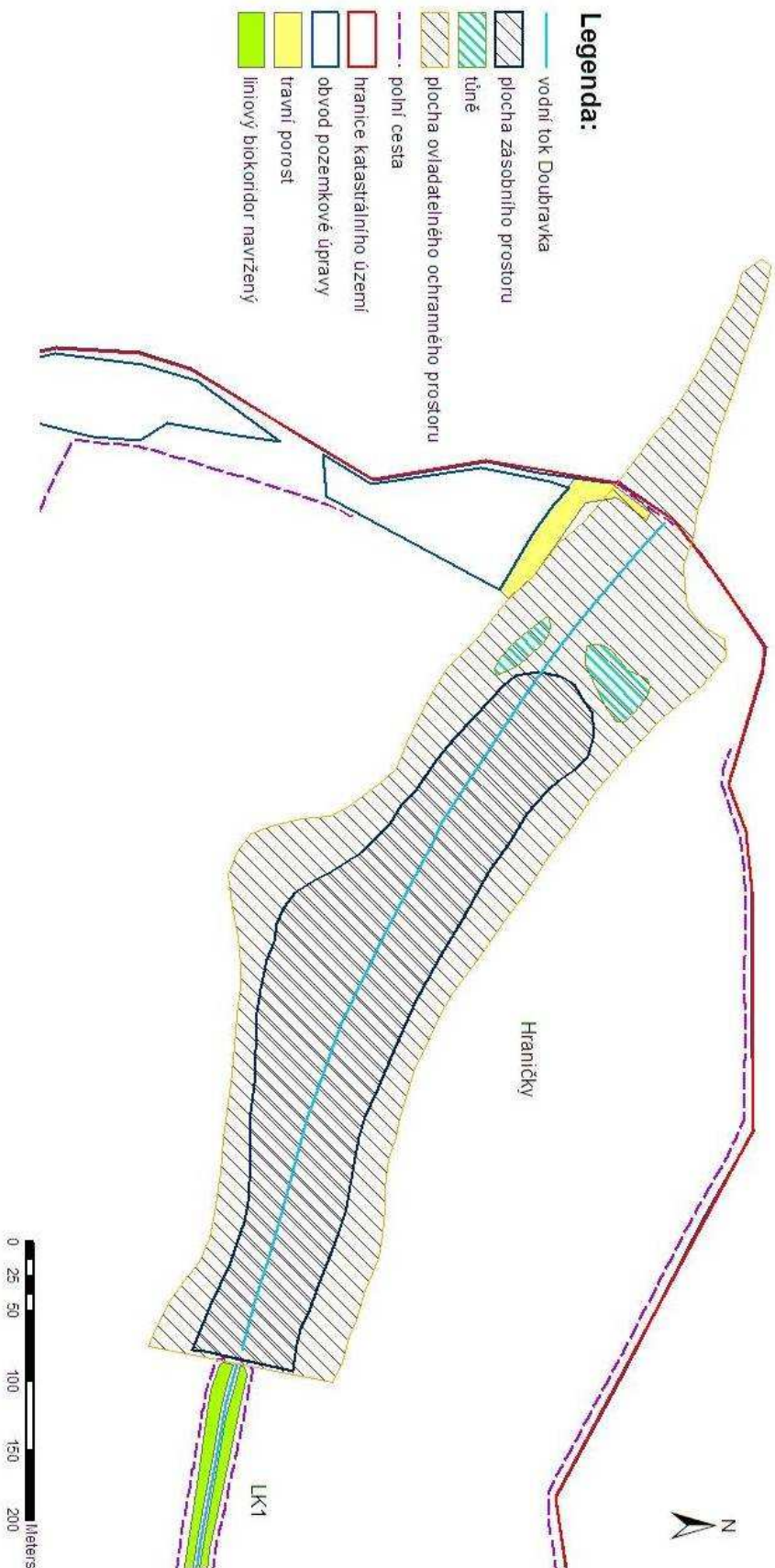

Fotografie 11: Lokalita návrhu retenční nádrže - trať „Hraničky“ (Zdroj: Autor)

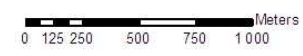
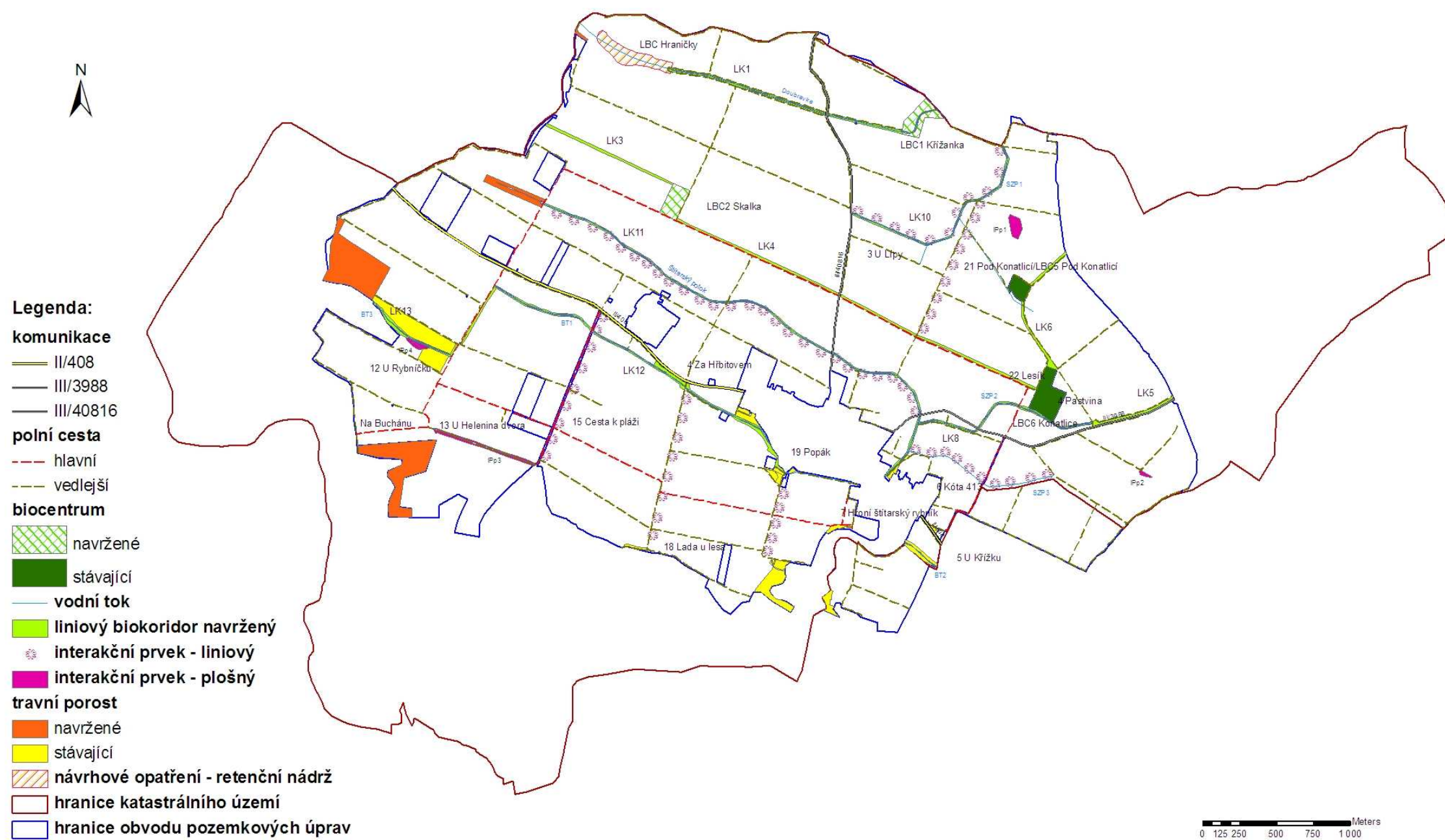

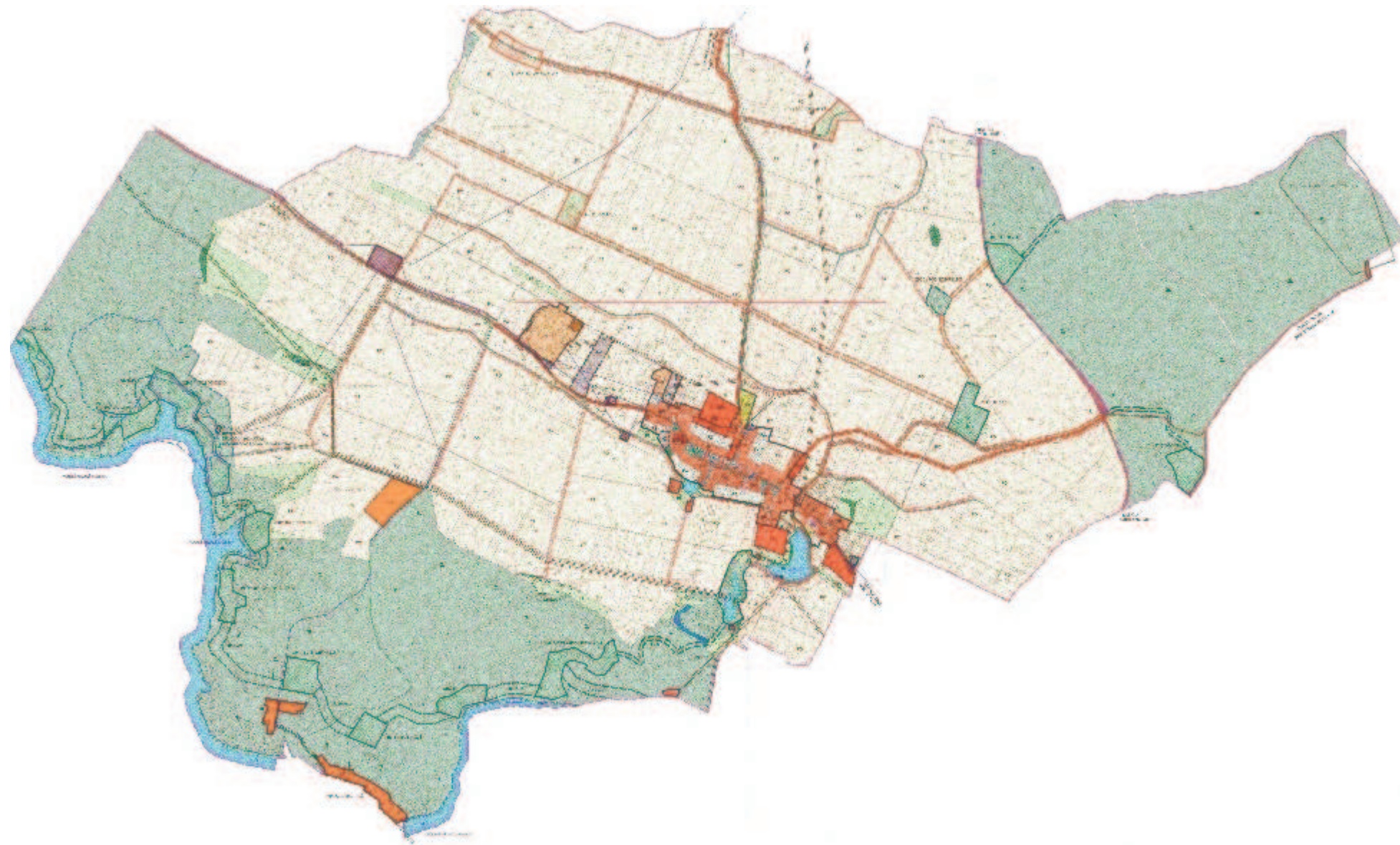
Fotografie 12: Viditelné zamokření a pozůstatky bývalé hráze (Zdroj: Autor)

Retenční nádrž Štítary

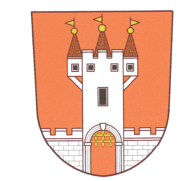

Plán společných zařízení

ŠTÍTARY

SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Schvalující orgán: Zastupitelstvo obce ŠTÍTARY
 Schvalovací dokument: Usnesení zastupitelstva obce č. 18.11.2004
 Datum schválení: 18.11.2004
 Místo: Obec Veselý
 Jméno a příjmení: Starosta obce
 Podpis: *[Signature]*

Podpis: MěÚ Znojmo, Odbor revize, oddělení územního plánu a architektury
 Jméno a příjmení: Ing. Aleš Řícha
 Funkce: vedoucí odboru
 Podpis: *[Signature]*

Nařízavý orgán ÚP: Krajský úřad Jihočeského kraje, Odbor ÚPŠK
 Datum vstupu v platnost: 1.8.2003, 675 z.č. 56/1976 Sb., v územním plánování a stavebním řádu, ve znění platných předpisů

1	OBECNÍ ÚŘAD	17	KONTAKT
2	NAUTERBNÁ SÍDLA	18	HŘEBITOV
3	ZÁKLADNÍ ŠKOLA (1.-4. ROČNÍK)	19	PARKNÍ OBČAD
4	ŠKOLNÍ ZPŮSOJ	20	AREÁL PŘÍVAZKOVÝCH JELÍ
5	PŘEDŠKOLNÍ ZPŮSOJ	21	TRUCHLÁŘOVÉ
6	CLUBHÁNA	22	STAVĚNINY
7	RESTAURACE	23	ČERPAČÍ STANICE POKOSNÝCH TRÁV
8	PENZION	24	DELEŽSTVO ŽEMČOK
9	SPORTOVNÍ HŘADIŠTĚ (1) BOKSA	25	ZÁSOBNÍ KANALIZACE OBYVATEL ŠTÍTARY
10	KULTURNÍ DŮM	26	SOUKROMÉ ZABĚDĚNÍ
11	PŘÍVAZKOVÉ KINO	27	ČERPAČÍ STANICE VODY
12	OBECNÍ KNĚHOVNA	28	VODOVOD
13	SPORTOVNÍ HŘADIŠTĚ	29	ČIŠTĚNA OBYVATELŮV VODY
14	DĚTSKÉ HŘADIŠTĚ	30	TRAKTOREK
15	KULČALŤE	31	REGULAČNÍ STANICE PENNÍ
16	HAZARDNÍ ZONE	32	OBVANNÁ VEŽ ŠTÍTARY

101	OBECNÍ ÚŘAD	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
102	NAUTERBNÁ SÍDLA	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
103	ZÁKLADNÍ ŠKOLA (1.-4. ROČNÍK)	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
104	ŠKOLNÍ ZPŮSOJ	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
105	PŘEDŠKOLNÍ ZPŮSOJ	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
106	CLUBHÁNA	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
107	RESTAURACE	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
108	PENZION	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
109	SPORTOVNÍ HŘADIŠTĚ (1) BOKSA	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
110	KULTURNÍ DŮM	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
111	PŘÍVAZKOVÉ KINO	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
112	OBECNÍ KNĚHOVNA	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
113	SPORTOVNÍ HŘADIŠTĚ	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
114	DĚTSKÉ HŘADIŠTĚ	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
115	KULČALŤE	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT
116	HAZARDNÍ ZONE	PP	PROJEKT VYKONÁVACÍ DOKUMENT

SCHVALOVACÍ POLOŽKA

SCHVALOVACÍ ORGÁN	POŘIZOVATEL	ZKOTOVITEL	NÁCHÁZKOVÝ ORGÁN

vedoucí projektant: Ing. arch. Jiří Hábek
 podřízený projektant: Ing. arch. Jiří Hábek
 architekt: Dana Mandlová
 Obec Štítary

Územní úřad obce: JBI LAVA spol. s r.o.
 formát: A4
 datum: 02/2002
 výměra: 0
 publikováno: 25.11.
 měřítko: číslo výkř.:
 1:10 000 V4.1